

EINA NUO 1915 METŲ

SOUTH BOSTON, MASS., ŠVENTŲJŲ METŲ RUGSĖJO-SEPTEMBER 19 D., 1933 M., No. 70.

KAINA 5 CENTAI

Kun. Ryan Pakeltas Prelatu

WASHINGTON. — Šiomis dienomis šv. Tėvas Pijus XI pakėlė kun. prof. John A. Ryan į Apaštalių Sosto rūmų prelatus.

Kun. Ryan yra pagarsėjęs kaip žymus mokslininkas ekonomistas. Jis yra Amerikos katalikų universiteto dekanas. Tai vienas žymiausių specialistų teisingumo bei tarptautinės taikos reikalų žinojime bei supratime.

Kun. Dr. Ryan yra gimęs 1869 m. Nuo 1920 m. jis yra tautinės katalikų gerbūvio konferencijos vie-

šojo veikimo departamento direktorius. Yra parašęs ir išleidęs daug veikalų, tarp kurių bene žymiausias "Valstybė ir Bažnyčia."

Kun. Ryan yra plačiai žinomas darbo reikalų gynėjas. Jis visą laiką kovojo ir kovoja už darbininkų teisę organizuotis į unijas, yra net parašęs kelioms valstybėms darbo reikalais įstatymų projektus.

Kunigo Ryan paaukštini-mas yra šv. Tėvo įvertinimas šio veikliojo darbo žmonių reikalų gynėjo dar-bų.

Blaivininkų Seimas

THOMPSON, Conn. — Rugsėjo 17 d. Marianopolio Kolegijoje įvyko Blaivininkų organizacijos metinis seimas, prasidėjęs 10 val. ryte iškilmingomis šv. mišiomis, kurias atliko organizacijos Dvasios Vadas kun. J. J. Jakaitis, asistuojamas kun. Dr. P. Biskio ir Dr. Andrušionio. Pamoks-

KUBOS REVOLUCIONIERIAI KALTINA AMERIKĄ

HAVANA. — Kubos sostinėje įvyko demonstracijos, kuriose pareikšta protestas prieš Ameriką ir jos ambasadorių Kuboje.

Naujosios vyriausybės karo ministeris Guiteras pasakė kalbą, kurioje kaltina Ameriką ir jos bižniškus interesus dėl kišimosi į Kubos vidaus reikalus. Jo kalbos laike buvo grausmingi šauksmai: "Šalin ambasadorius Welles," "Šalin Amerikos įsikišimas" ir tt.

Demonstracija įvyko prie viešbučio, kuriame Amerikos ambasadorius Welles gyvena, tačiau tuo laikui ambasadorius nebuvo savo bute.

Kubos būklė nepagerėjo. Naujoji vyriausybė, studentų ir jaunų radikalių remiama, susilaukė didelio pasipriešinimo iš kelių partijų.

Amerikos karo laivai yra apsupę Kubos uostus ir pasirengę užimti Kubą, jei ten gyvenantiems amerikiečiams susidarytų rimtas pavojus.

MIRĖ KUN. CYRAN

WORCESTER. — Švento Vincento ligoninėje pasimirė Webster šv. Juozapo parapijos klebonas kun. monsinjoras a.a. Cyran, 51 metų amžiaus. Webster parapijoje velionis išbuvo 23 metus. Į monsinjorus jis pakeltas 1930 metais.

FORD PRIIMS 5000 KARO VETERANŲ

DETROIT. — Henry Ford pranešė Amerikos Legiono Wayne apylinkės grupei, jog į savo automobilų dirbtuves jis priims 5000 karo veteranų.

Legiono grupės vadas įgaliotas priimti į darbą visus 5000 veteranų. Kasdien bus priimama po 300 darbininkų, kol prisipildys kvota.

Priėmus šiuos 5000 veteranų, Fordo dirbtuvėse Detroito dirbs apie 50,000 darbininkų.

ŠŪVIAI IR AKMENYS ANGLIAKASIŲ RIAUŠĖSĖ

UNIONTOWN, Pa. — Gates anglių kasyklos buvo vieta, kur įvyko kruvinos riaušės tarp streikierių, dirbančiųjų ir policininkų.

Riaušės prasidėjo po to, kai streikuojančių 30,000 darbininkų vadai davė ženklą protestuoti prieš ilgą atidėliojimą anglių kodeksui paruošti ir reikalauti pripažinti United Mine Workers of America uniją.

Streikierių piketai apmėtė akmenimis streikaužius. Į riaušes įsikišo šerifai, kurie paleido ašarinių dujų bombas. Tačiau to neužteko riaušėms užbaigti. Buvo panaudoti šūviai, lazdos, akmenys. 16 asmenų peršauti. Tarp peršautųjų yra šerifas Mike Cutwright, kuriam dėl padarytos žaizdos viena ranka turėjo būti nupiauta.

Sužeistieji šūviais angliakasiai yra šie: St. Hrosky, St. Ondosh, G. Ely, Ant. Maura, W. Ordorsky, P. Popson, M. Roberts, G. Hroska, J. Goletz, M. Budman, J. Shannon, G. Illeg, V. Stunga ir J. Kromer.

Iš paduotų pavardžių galima spręsti, jog sužeistųjų tarpe yra keli lietuviai.

Streikas yra užsitęsęs. Angliakasiai kelinta savaitę be darbo. Jie reikalauja pripažinti angliakasių uniją ir greičiau sudaryti anglių kasyklų kodeksą su NRA vadovybe, tačiau kasyklų vedėjai tas derybas atidėlioja ir nesudaro kodekso.

ŠEŠI MISIJONIERIAI Į INDIJĄ

NEW YORK. — Švento Kryžiaus vienuolijos šeši kunigai misijonieriai spalių 14 d. išvyksta į Indiją misijonieriauti.

Šiems misijonieriams nuvykus į Indiją, šv. Kryžiaus amerikiečių misijonierių Indijoje bus 25 kunigai, 11 brolių ir 8 seserys. Visi jie dirba Dacca vyskupijoje.

MIRĖ KARDINOLAS SCAPINELLI

VATIKANAS. — Rugsėjo 17 d. mirė Popiežiaus kanceleris kardinolas Raffaele Scapinelli, 75 metų amžiaus.

Į kardinolus Scapinelli paskirtas Popiežiaus Benedikto XV 1915 metais. Šiuo laiku Katalikų Bažnyčioje liko 56 kardinolai, neskaitant neseniai paskirtų dviejų, kurių vardai viešai dar nepaskelbti.

NAUJOJ ANGLIJOJ PADIDĖJO DARBAS IR ALGOS

WASHINGTON. — Darbo žinių rinkimo įstaiga iš surinktų davinių paskelbė, jog Naujojoje Anglijoje per rugpiūčio mėnesį dirbančių darbininkų skaičius padidėjo 6.6 (šešiais ir šešiais šėšdaliais) nuošimčio, o algų išmokėjimas padidėjęs 8.3 nuoš. palyginus su praėjusiais mėnesiais.

Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, Rhode Island ir Vermont valstybėse naujų darbininkų per rugpiūčio mėnesį priimta 9358. Iš viso Naujojoje Anglijoje tą mėnesį dirbo 628,325 darbininkai, kuriems išmokėta 12,386,680 dolerių. Daugiausiai naujų darbininkų priimta Connecticut valstybėje.

Audra Padarė Daug Nuostolių

Cape ir South Shore pakraščiais praėjusios savaitės gale siautė audra su didžiu lietu.

Audra prasidėjo rugsėjo 15 d. naktį ir lietus be pertraukos lijo šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 16-17 dd.

Didžiulis lietus palietė visą Naująją Angliją, padarydamas daug nuostolių. Ypač nukentėjo keliai ir geležinkelio linijos. Daugelyje vietų vanduo išplovė geležinkelio rėlių žemės supylimus, išardant vieškelius sustiprinimo įrengimus.

Hingham, Mass., apylinkėje būtų įvykusi traukinio didelė nelaimė. Nuo nelaimės apsaugojo tūlas Thomas Magners, 76 metų ir jo anūkas Daniel Magners, 16 metų. Juodu užtiko išplautus geležinkelio rėlius ir laiku suskubo duoti ženklą traukiniui sustoti.

Ypatingai daug nukentėjo uogų auginimo laukai. Daug vieškelių bus uždaryti kelioms dienoms, kol iš-

Brocktono Batsiuvių Nesusipratimai

PAPILDYMAS

Praėjusiam "Darbininko" numery tilpusiam aprašyme apie L. D. S. seimą nepamirėta apie išdininko A. Vaisiausko pranešimą. A. Vaisiauskas, negalėdamas atvykti, prisiuntė pranešimą raštu.

UŽ TRUMPESNĖS DARBO VALANDAS

WASHINGTON. — Amerikos darbo federacijos prezidentas Green pareiškia, kad iš NRA nieko nėra, jei pramonėse nebus sutrumpintos darbo valandos. Jis žada vykti per kraštą su propaganda už trumpesnės darbo valandas.

UŽ VIŠTOS PAVOGIMĄ 3 METAI KALĖJIMO

MANCHESTER, N. H. — Tūlas Omer P. Roberts aukštešniajame teisme nubautas nuo vieno iki 3 metų kalėjimo už pavogimą trijų vištų, kurių vertė siekianti \$4.50.

Kaltinamasis Roberts neprisipažino kaltu, todėl teisėjas, matyt, labai supykto ir paskyrė tokią aukštą bausmę.

Tautinis Darbininkų Direktoriatas (Board) Washingtone laikinai sutaikė B. S. W. Uniją, Brocktono darbdavius ir Brothers of Shoe and Allied Craftsmen uniją sekančiomis sąlygomis:

DARBDAVIŲ IR B. S. W. UNIJOS SUPRATIMU.

Visi darbininkai, kurie susitikavimo dienoje buvo "in good standing" su B. S. W. Unija, privalo ir toliau mokėti unijos duoklę 35c. ir savaitę. Visi darbininkai, kurie susitikavimo dienoje buvo suspendavę B. S. W. Uniją, tie privalo pasimokėti į darbdavio kasą (in es-crow) ir tie pinigai bus laikomi darbdavių ligi Tautinio Darbininkų Direktoriatas Washingtone išspręs nesusipratimą. Jeigu T. D. Direktoriatas pripažins B. S. W. U. kontraktą teisėtu ir toliau, tai tie pinigai, imokėti darbdaviams, pereis į B. S. W. U. kasą. Jeigu B. S. W. U. kontraktas bus nepripažintas geru, tai tie pinigai iš darbdavių sugrįš darbininkams, kurie įmokėjo. Į darbą grįžta visi rugsėjo 18 d.

BROTHERHOOD OF SHOE AND ALLIED CRAFTSMEN UNIJOS ATSTOVO D. A. GOODWIN SUPRATIMU.

Visi darbininkai, kurie susitikavimo dienoje buvo "in good standing" su B. S. W. Unija, privalo ir toliau mokėti unijos savaitinę duoklę 35c. B. S. W. Unijai ir rugsėjo 18 d. grįžta į darbą.

Gi darbininkai, kurie susitikavimo dienoje buvo jau suspendavę B. S. W. Uniją ir liko darbdavių užtai pašalinti iš darbo (jų yra iš viso apie 25), tie grįžta rugsėjo 18 d. į darbą ir mokasi 35c. savaitinę duoklę į darbdavio kasą.

Darbininkai, kurie sustojo dirbę dėl simpatijos išmestiems iš darbo darbininkams, kurie buvo suspendavę B. S. W. Uniją (jų yra tūkstančiai), pasilieka ir toliau nepriversti mokėti savaitines duokles nei darbdaviams, nei B. S. W. Unijai.

Po išsprendimo B. S. W. Unijos kontrakto ir pripažinimo teisėtu, visi imokėti pinigai darbdaviams nuėina į B. S. W. Unijos kasą, gi kontraktą radus neteisėtu, pinigai sugrįžta atgal tiems, kas juos sumokėjo. Rugsėjo 18 d. visi grįžta į darbą.

Skirtumas minčių, paeinantį iš dviejų grupių, privertė Brotherhood Uni-

ją siųsti telegramą į Washingtoną T. D. Direktoriatui, kad jų nutarimas dvejopai suprastas.

Tada T. D. D. prisiuntė pakartojančią telegramą, su tinkančią su darbdavių ir B. S. W. Unijos pareiškimu.

Tuomet tūkstantinė minia apgulė Brotherhood Unijos "headquarters", o valdyba nubalsavo 42-o atmeti T. D. Direktorijato pasiūlymą ir pasiųsti telegramą į Washingtoną, paaiškinant, kad tūkstančiai darbininkų yra pasirašę atsisakymą nuo B. S. W. U. ir per kelis mėnesius nesimoka jokių duoklių ir, išgirdę pasiūlymą iš T. D. D. mokėtis savaitines duokles į darbdavių kasą, visai atsisako.

Užklaustas Brotherhood Unijos prez. J. Murphy artas reiškia susilaikymą, nuo užgirtos rezoliucijos eiti rugsėjo 18 d. į darbą ir toliau streikuoti, atsakė, kad nutarimas bus galima išvesti tik masiniame mitinge, kuris įvyko rugsėjo 17 d.

Brotherhood Unija šeštadienio vakare išsiuntė Washingtonan protesto telegramą, kuri, aišku, iki pirmadienio, rugsėjo 18 d., negalėjo būti peržiūrėta ir tuo būdu rugsėjo 18 d. batų dirbtuvės likosi uždarytos.

Masiniame darbininkų susirinkime, rugsėjo 17 d. vakare, kuriame dalyvavo apie 7000 streikierių, nutarta tęsti streiką iki bus pasiektas susitarimas.

SHARKEY KUMSTYNĖS ATIDĖTOS

CHICAGO. — Rugsėjo 15 dieną turėjusios įvykti Sharkey - Levinsky kumštynės atidėtos rugsėjo 18 dienai dėl blogo oro.

Kumštynės rengiamos 15 roundų.

SULAIKĖ ALGAS VALDININKAMS, NEMOKANTIEMS TAKSŲ

HOLLAND. — Miestelio taksų kolektorius Th. E. Blodgett, 35 metų amžiaus, užareštavo algas miestelio tarnautojams, kurie nebuvo sumokėję savo taksų. Šiuo žygiu kolektorius parodė, kad ir valdininkams nedaroma jokių išimčių. Tarp nukentėjusių valdininkų yra ir paties kolekto-riaus tėvas, kurs eina kapinių komisijonieriaus pareigas ir gauna 80 dolerių mėnesiui. Tėvas tuoju su-mokėjo taksus.

VIETINĖS ŽINIOS

UŽBAIGTUVĖS

Lietuvių Dienos parengimo užsilikusių daiktų išleidimo užbaigtuvės įvyks ši sekmadienį, rugsėjo 24 d., 7 val. vak. (atitaisytu laiku) bažnytinėje salėje.

Užbaigtuvių vakarėlis bus labai įdomus. Jo programoje dainos, vaidinimas, užkandžiai ir kitokios įvairnybės.

Vakarėlin atsilankys Tėvų Marijonų Amerikoje Provincijolas kun. J. J. Jakaitis, tik ką iš Lietuvos grįžęs kun. L. Praspalius, Cambridge klebonas kun. Pr. Juškaitis ir kiti.

Vakarėlio programa įvairiausia — turininga, linksmą, įdomi — o įžanga labai maža. Vos tik 25 centai. Gausingiausiai atsilankykime.

KATAL. FEDERACIJOS NARIAMS

K. Federacijos 3-čiojo skyriaus svarbus susirinkimas įvyks ši antradienį, rugsėjo 19 d., 7:30 val. vak. bažnytinėje salėje.

Dienotvarkėje labai svarbūs klausimai, todėl narių dalyvavimas visiškai būtinas.

Valdyba.

VYČIŲ KUOPAI

L. Vyčių 17-tos Algirdo kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks ši trečiadienį, rugsėjo 20 d., 7:30 val. vakare, Vyčių kambaryje, 492 E. Seventh st., So. Boston, Mass.

Visi nariai prašomi gausingai atsilankyti ir pasirengti naudingiems nutarimams rudens ir žiemos veikimo laikotarpiui.

Kuopos Valdyba.

SUSIRINKIMAI

Pranciškonų Tretininkų Brolijos pamaldos ir susirinkimas įvyks rugs. 18 d., 7:30 val. vakare.

Sadaliečių didelis vakaras — "Whist Party" yra rengiamas parapijos salėje, Septintoje gatvėje, rugs. 20 d., 8 val. vakare. Sodalietais ši vakara rengia viešą ir didelį. Todėl kviečia visus atsilankyti.

Altorių tarnautojų vaikų pamokos būna penktadieniais 4:30 val. po pietų. Tėvų Marijonų Rėmėjų skyriaus susirinkimas bus rugs. 22 d. 7:30 val. vak.

ADVOKATAI

Prieškęs Advokatas

JUOZAS B. GAILIUS

Veda visokias provas, Daro visus legalius dokumentus.

817 E. St. (kampus Broadway) South Boston, Mass.

Telefonas: South Boston 2732 Namų; Talbot 2474

Amžinojo Rožančiaus Dr. jos susirinkimas bus rugs. 24 d., po sumai.

BAIGIASI TAUPYMO LAIKAS

Rugsėjo 23 d., šeštadienį, 12 val. naktį baigiasi Dienos Taupymo Laikas (Day Light Saving Time). Šeštadienio vakare reikės laikrodžius atstukti viena valanda atgal.

KATEKIZAVIMO MOKYKLA

Kunigai iš sakyklos pranešė, kad rugsėjo 24 d. prasidės Šv. Petro parapijos vaikams katekizavimo mokykla, kuri būsimi vedada, kaip pernai, 10:30 val. rytą parapijos salėje, Septintoje gatvėje, ir 1:30 val. po pietų bažnyčioje ir bažnytinėje salėje. Kunigai ragina visus ta dvasine mokykla tuojaus susirūpinti.

NUŽUDYTAS K. PETRAUSKAS

Praėjusią savaitę Šv. Jono pašelpinės draugijos pirmininkas J. L. Petrauskas gavo iš Lietuvos liudnį žinią, pranešančią apie jo brolio Kazimiero tragišką mirtį.

Kaz. Petrauskas, 35 metų amžiaus, gyv. Šilėnų kaime, A. Panemunės parapijoje, rugpiučio 27 d. buvo peiliu nužudytas dviejų mušėikų Kampiškių bažnytkaimyje.

Tą dieną Kampiškėse buvo atlaidai. Iš bažnyčios K. Petrauskas su savo draugu, miško sargu, eidami į namus užėjo pas vieną ūkininką ir svečius. Ten namo šeimininkas buvo užpultas mušėikų. K. Petrauskas išbėgęs gelbėti namo šeimininko, tačiau neturėjęs jokio įrankio apsiginti. Mušėikos perdūrė K. Petrauską peiliu ir jis mirė kelyje pas gydytoją ir Rumšiškes.

Dideliame nuliūdime liko velionio žmona, trys vaikai, tėvas, vienas brolis Lietuvoje ir du broliai Amerikoje.

Jonui Petrauskui jo draugai bei pažįstami reiščia gilius užuojautos dėl brolio mirties.

LAUŽO NRA

NRA propagandos darbininkų susirinkime generolas Sherburne pareiškė, jog yra žinomi tokie darbdaviai, kurie darbininkų algų konvertuose užrašo \$14, tačiau konvertuose tėra įdėta tik \$7. Jei darbininkas mėgintų protestuoti, jis būtų pašalintas iš darbo.

Kalbėtojas vis dėlto pareiškė, jog tokie nenormalumai išnyks ir darbininkų būklė pagerės.

MIRĖ

Rozalija Pivariūnienė (Karalaitytė), 45 metų amžiaus, mirė savo namuose 38 Newman st., So. Boston, rugsėjo 16d. šeštadienį, 1:30 val. ryte. Ji sirgo apie tris mėnesius vidurių liga. Yra prabuvusi trejetą savaitę ligoninėje.

Iškilmingos laidojimo pamaldos trejomis mišiomis įvyksta Šv. Petro bažnyčioje, rugs. 19 d., 9 val. ryte.

Dideliame nuliūdime paliko jos vyras Tadas, gimėnės V. Valatkai ir daugelis pažįstamų.

\$66,158.84 UŽ ALŲ

Massachusetts valstybės išdas rugpiučio mėnesį už alų ir vyną taksų surinko \$66,158.84.

Nuo balandžio 7 d. taksų už alų ir vyną Massachusetts iki rugsėjo 1 d., surinko \$282,424.87.

BUS VESTUVĖS

Edvardas B. Jakimavičius (Jakmauh), gyv. 1622 Columbia Rd. susituoks su mokytoja Marie L. Burke, gyv. 103 Selwyn st.

DAKTARAI

Tel. So. Boston 0828
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVICIUS)
Naujojoje Vietoje,
525 E. Broadway, S. Boston.
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedideliais, taipgi seredomis nuo 12-tos dienos uždarytas.
Taipgi nuimtu ir X-ray

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
Tel. So. Boston 2300
414 Broadway, So. Boston
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 l. vakare. Šventą dieną pagal susitarimą.

Tel. So. Boston 2660
Lietuvis Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 W. Broadway, So. Boston
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v. Seredomis nuo 9 iki 12 v. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 val. vakare. Nedidelėmis nuo 9 iki 12 val. dieną. (pagal sutartį)

Tel. Porter 3789
JOHN REPSHIS, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8
273 Harvard Street,
kamp. Inman art. Central Sq.
Cambridge, Mass.

NE VIENINTELIS DAKTARAS
Bet nėra geresnio savo specialybėje
imažė širdies, Plaučių Kepenų, Pilvo, Inkstų, Slogos, Patulkinio, Reumalimo ir visokias Kraujo, Nervų, Odos ir Kroniškas abiejų lyčių ligas.
Patarimas veltui
Pasitarimas tikrai apsaugos nuo nelaimių, išlaidų ir kančių.
Dr. Grady, 327 Tremont St.
Boston, Mass.
Valandos: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais 10-12 ryte, 2-5, 7-8 vakare; sekmadieniais 10-12 tikrai.

PASNINKAS

Šios savaitės trečiadienis, penktadienis ir šeštadienis yra metų bertainio pasninko dienos.

CAMBRIDGE, MASS.

Nuo rugsėjo 4 iki 9 čia viešėjo pas savo tetą, pp. Kisieliene ir Tulienę, 62 metų amžiaus, ištarnavęs įvairiems prezidentams per 40 metų, pradedant Harrison ir dabar baigiant Roosevelt. Prieš 40 metų Irwin H. Hoover buvo priimtas Baltųjų Rūmų šviesos uždegėju. Ir taip per 40 metų jis perėjo įvairias Prezidento namų patarnautojo pareigas. Visiems buvusiems prezidentams I. H. Hoover ištikimai tarnavo ir žinojo jų įvairias paslaptis, tačiau niekuomet niekam jų neišdavė. Daug kartų jis buvo raginamas rašyti atsiminimus iš buvusių prezidentų gyvenimo, bet jis visuomet atsisakė, nors ir didelės pinigų sumos buvo siulomos.

Rugsėjo 10 d. įvyko L. D. S. 8 kuopos susirinkimas. Svarstyta ir galutinai nustatyta rengiamo jaunimui lietuviškai skaitymo kontesto tvarka.

Šiame konteste galės dalyvauti tiksliai Amerikoje gimę ir auge vaikai ir mergaitės, lankęsi tiegi lietuvių parapijine mokykla Cambridge, nuo trečio iki aštunto skyriaus.

Rugsėjo 11 d. mūsų Klebonas kun. F. Juškaitis buvo išvykęs Brighton seminarijos rekolokacijoms ir tenai išbuvo visą savaitę.

TRAGEDIJA SEIMYNOJE

Rugs. 10 d., sakoma, kad 28 Harding gatvėje Ona Vitienė savo miegantį vyrą Antaną Vitą apipylė gazolinu ir padegė. Pabudęs vyras, visas liepsnose, išbėgęs į kiemą, ėmė šaukti pagalbos. Subėgę kaimynai matė kaip Vitas liepsnose kepė, bet negalėjo jo užgesinti. Galutinai atbėgę ugniagesiai ir policija suvyniojo jį į blanketus ir liepsna šiaip taip užgesino. Vito nuvežtas miesto ligoninėn mirė 11.05 vakare ir mirdamas pareiškęs, jog jo žmona jį tyčia apipylus gazolinu ir padegus. Vitienė areštuota ir kaltinama žmogžudystėje. Vitos laidojimu rūpinosi graborius Adomas Overka.

Priežastis tos tragedijos, kaip žmonės kalba, esanti girtuoklystė ir palaidus Vitienės gyvenimas. Vito buvęs geras ir darbštus žmogus. Sulenkęs Vilniaus lietuvis.

BALIUS.

Parapijos metinis balius įvyks spalio 12 — Columbus dienoje Elks Hall, Central Square, Cambridge. Balius prasidės nuo 6 val. vakare.

"SARGYBĄ"

"SARGYBĄ" skaitydamos rasl šiuos skyrius: 1) Mokslo populiarizacijos ir visuomenės klausimų, 2) blaivybės, 3) ūkio, 4) sveikatos, 5) gydytojo patarimų, 6) advokato patarimų, 7) apžvalga (politikos, visuomenės kultūros ir ekonomijos gyvenimo), 8) priešalkolnės judėjimas (Lietuvoje ir užsienyje), 9) Knygų pasaulis ir 10) Ivaiznybės.
"SARGYBĄ" rašo: vyks. M. Rejny, prof. P. Kuraitis, Vydukas, kan. Tumas, prof. Kemėšis, dr. M. Pačkauskaitė, dr. A. Gylis, dr. jur. Raulinaitis, agr. Valatka, dr. K. Pakštas, dr. D. Juška ir kiti.
Adresas: Kaunas, Liaudies namai "SARGYBOS" adm.

IVAIRIOS ŽINIOS

MIRĖ BALTIJŲ RŪMŲ VYR. TARNAUTOJAS

WASHINGTON.— Rugsėjo 14 d. staiga širdies liga mirė Baltųjų Rūmų vyriausias tarnautojas Irwin H. Hoover, 62 metų amžiaus, ištarnavęs įvairiems prezidentams per 40 metų, pradedant Harrison ir dabar baigiant Roosevelt.

Prieš 40 metų Irwin H. Hoover buvo priimtas Baltųjų Rūmų šviesos uždegėju. Ir taip per 40 metų jis perėjo įvairias Prezidento namų patarnautojo pareigas.

Visiems buvusiems prezidentams I. H. Hoover ištikimai tarnavo ir žinojo jų įvairias paslaptis, tačiau niekuomet niekam jų neišdavė. Daug kartų jis buvo raginamas rašyti atsiminimus iš buvusių prezidentų gyvenimo, bet jis visuomet atsisakė, nors ir didelės pinigų sumos buvo siulomos.

SINCLAIR NORI BŪTI GUBERNATORIUMI

LOS ANGELES.— Žinomas Amerikos rašytojas Upton Sinclair, per daugelį metų socialistas, yra pareiškęs norą įsiregistruoti demokratu ir laimėti demokratų nominaciją Kalifornijos gubernatoriaus vietai. Kandidatų nominacijos pasiskyrimai įvyks rugsėjo mėnesį.

GANDHI VĖL GRĄŠINA MARINIMUSI

POONA, India.— Iš kalėjimo paleistas Indijos tautinio atgimimo judėjimo vadas Gandhi savo draugams ir priešams pareiškė, jog iki 1934 m. rugpiučio 3 d. jis susilaikys nuo smurto kovos dėl indų laisvės, tačiau jis vėl marins savo kūną badu, iki mirties, jei jis bus vėl areštuotas.

GRABORIAI

JOSEPH W. CASPER
(KASPARAS)
GRABORIUS
494 E. Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1437 J
Res. 158 W. 7th St.
Tel. So. Boston 1437 M
Patarnavimas dieną ir naktį.

Tel. South Boston 0815
D. A. ZALETSKAS
GRABORIUS
FUNERAL HOME
564 East Broadway,
So. Boston, Mass.

Apie mūsų pigų ir gražų patarnavimą, klauskite tų, kuriems mes patarnavome.
JONAS PETRUSKEVICIUS IR SUNUS
Graboriai ir Balsmuotojai
380 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0304-W

Gandhi iš kalėjimo paleistas rugpiučio 23 d., kai jis buvo išbadavęs kelias dienas ir gydytojai reiškę rimtos abejonės dėl jo gyvybės.

Tai jau antrą kartą Gandhi mėgino nusimarininti, kovodamas dėl indų laisvės. Nors fiziniai jis silpnas žmogus, bet jo galingos dvasios nieks neįveikia.

ŠUO PAPIOVĖ ŠUNŲ GAUDYTOJO VAIKĄ

LEOMINISTER.— Šio miesto šunų gaudytojas Alphonse Bergeron pagavo gatvėje bėgiojusį šunį, vokiečių veislės, gerai jį pašėrė ir ieškojo šuns savininko. Sugautasai šuo Bergeronui labai patiko.

Tačiau už tą gerumą šuo kitaip atsidėkojo. Vakare jis staiga puolė ant Bergerono 3 metų sūnaus Donald, perkando gerklę ir vaikutis tuojaus mirė.

Bergeron nušovė šunį, bet sūnaus neišgelbėjo. Kaip šunų gaudytojui, miestą jam moka po \$2.00 už kiekvieną sugautą palaidą šunį.

JAPONAI LAUKIA SU-TARTIES SU AMERIKA

TOKIO.— Japonijos naujasai užsienio reikalų ministeris Koki Hirota spaudos atstovams pareiškė, jog Japonija šviesiai žiūri į draugingus santykius su Amerika, Kinija ir Rusija. Be to, jis nori greitai sudaryti su Amerika nepuolimo ir arbitražo sutartį.

Naujasai užsienio reikalų ministeris laikomas artimu armijai, tad manoma, jog Japonijos užsienio politika bus vedama griežtesnėje tautinėje linijoje.

ŽYDAI PAGERBĖ 6 AMERIKIEČIUS

NEW YORK.— Žydų leidžiami laikraščiai paskelbė vardus 12 krikščionių, daugiausiai nusipelnusių žydų tautai sąryšy su Hitlerio persekiojimu žydų. Tarp išrinktųjų asmenų 6 amerikiečiai.

Štai vardai tų asmenų, kuriuos žydai laiko savo geradariais: Michael Williams, katalikų savitrašio "The Commonweal" redaktorius; Eric Drummond, buvęs Tautų Sąjungos generalinis sekretorius; Palestinos komisaras Wauchope; Italijos premieras Mussolini; Čechoslovakijos prezidentas Masaryk; Prancūzijos vidaus reikalų ministeris Chautemps; Ameri-

kos senatorius Robinson (iš Arkansas); protestantų ministeris Dr. Cadman; New York pastorius Holmes; korespondentas Knickerbocker; Anglijos užsienio reikalų ministeris John Simon ir Amerikos krikščionių ir žydų tautinės organizacijos direktorius ministeris Clinchy.

SHENANDOAH, PA.

STREIKAS UŽSIBAIGĖ

NRA įtakoje labai pasekmingai buvo užbaigtos mergaičių darbininkų marškininių išdirbystės streikas Penn. Shirt fabrike mūsų miestely. Buvo nutarta vėl visas be skirtumo mergaites priimti į darbą. Valandos buvo sumažintos ir užmokestis padidintas.

IVAIRŲS SKELBIMAI

BARGENAS

So. Bostone — \$300 įmokėt, kaina \$1200 — City Point daly, 2 šeimynų namas, atskiri įėjimai, po 6 kambarius abiejuose aukštuose, yra apie 3100 pėdų žemės, didelė vieta dėl 3 ar daugiau automobilių, graži ir saugi vieta vaikams žaisti. Lengvos išlygos. Kreipkitės pas
A. J. KUPSTIS
332 W. Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. South Boston 1662 R-19

EKSTRA GERAS PIRKINYS

So. Bostone
12 kambarių mūrinis namas "Lodging House" ant E. Broadway, prieš puikų parką, su visais rakandais. Pelningas investimas. Įmokėt \$1000, kaina tik \$6000. Kreipkitės pas
A. J. KUPSTIS
332 W. Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. South Boston 1662 R-19

JUOZAS M. DILIS

LAIKRODININKAS

Parduodu įvairiausias rūšies auksinius ir sidabrinus daiktus. Taipgi ir pataisau.
366 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

AGENTAI

INSURANCE

Apdrausk namus, rakandus automobilius pas
J. S. MESLIS
455 W. Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 3612

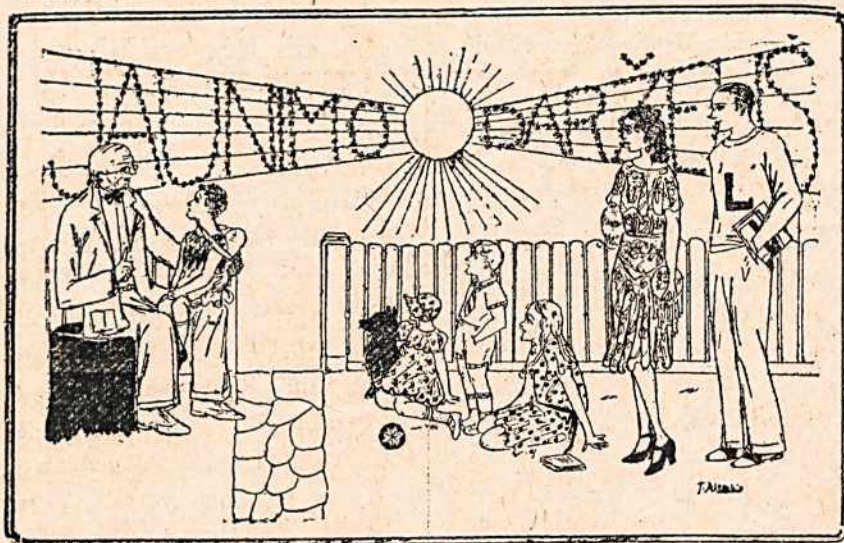
K. SIDABRAS

Važiuojantiems į ir iš Lietuvos parpinu pasportus ir parduodu Laivakortes.
Apdraudžiu batus, namus, rakandus ir t. t.
342 W. Broadway, S. Boston, Mass.
Telefonas South Boston 1708

AGENTŪRA

Parduodame Laivakortes į ir iš Lietuvos ant patogaus ir greičiausio laivo. Sutvarkome reikalingus dokumentus.
PERKAM LIETUVOS BONUS UŽ CASH
INSURANCE
Apdraudžiamė Namus, Rakandus, Automobilius ir t. t.
BROADWAY TRAVEL BUREAU
K. J. VIESULA, Sav.
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 0620

JUROS KELIU

Laikrodis išdainavo naują dienos pradžią. Garlais vis sukrutėjo. Stumia nosį per bangas. Tik ką juda. Jis greičiau eina kiekvieną minutę.

Abiejuose šonuose New Yorkas. Krantai šviesos žiburių akutėmis iškaišyti. Į padanges stypsa dangoraižiai žiūri nustebinti.

Čia kyštelėjo juoda Laisvės statula. Ji šviečia kelią deginančiu švyturiu ir Ameriką. Taip pat iš Amerikos. Siubuoja laivas. Stoviu ant denio. Arti batos, laivo praskleistos, bangos. Mėlyniausias vanduo. Toliau tykioji jūra.

Dangus. Vanduo. Nieko daugiau. Horizontalą sudarko retkarčiais kitas plaukiojantis laivas. Taip, matai monotonišką reginį. Vanduo. Dangus.

Įnirtusiai garlais toliau kovoja. Stumiasi pirmyn.

Dabar nieko nesimato. Tačiau, jeigu laivas nesustos, eis pirmyn. Laikas atneša jam paskyrimo vietos kariną.

Susiduri su žmonėmis. Gerai. Kitaip labai būtų nuobodu. Net raibą katiną mieliai sutinki laivo patalpose. Meti akies žvilgsnį į jį. Ant žemės nepastebėtumei.

Ausyse girdėtis lengvas užimas. Mašinos? Jei ne dėl jos suslopintų garsų, laivo viduje būdamas nemanytumai laivu plaukiant.

Traukia sau Majestic. Iš trijų kaminų liejasi juodžiausi dūmai. Pasidaro ilgas dūmų kaspinas debesys.

Žiūrėk per langą. Dangus tebėra toj pat vietoje. Vanduo ir savo vietoje. Laivas bėga per plačiasias mėlynasias jūras.

Kazys Adna.

Organizuokime Musų Studentiją

Jau kai kuris laikas praėjo, kaip didelis būrys mūsų inteligentijos bei studentijos suvažiavo į Marianopolio Kolegiją ir buvo įsteigta Amerikos Lietuvių Katalikų Studentų Organizacija, kuri pasiryžė suvienyti į vieną didelę grupę visus Amerikos lietuvių katalikus studentus, alumnus ir visuomenės veikėjus ir dirbti ir veikti savo Bažnyčios ir Tautos gerovei!

Šiandieną jau mes matome mūsų veikimo pradžią. Daugelis mūsų Dvasios Vadų, visuomenės veikėjų ir studentų, suprasdami šios kilnios organizacijos svarbą ir reikšmę mūsų lietuvių tautai Amerikoje, organizuojasi į studentų ir alumnų kuopeles.

Įvairiose lietuvių kolonijose ir parapijose Naujojoje Anglijoje ir rytinėse valstybėse, mūsų lietuviuose aukštesnės mokslo įstaigose yra įsteigta studentų ir alumnų kuopų, prie kurių priklauso daugelis mūsų Dvasios Vadų, profesionalų, alumnų, visuomenės veikėjų ir vadų, rėmėjų, studentų.

Organizacijos svarbiausias ir didžiausias užsimojimas yra įsteigti studentų ir alumnų kuopas visose Amerikos lietuvių kolonijose, ypač pradėjime organizuoti mūsų lietuviškąją katalikiškąją studentiją Pensilvanijoje ir vakarinėse valstybėse (Chicagoje, ir tt.)

Šios organizacijos vyriausias ir didžiausias užsimojimas yra suvienyti į kuopas visose Amerikos lietuvių kolonijose:

1. Visus studentus (es), lankančius aukštesnias mokyklas (High schools, Technical, Commercial schools, Academies, Institutes, etc.)
2. Visus studentus (tes), lankančius įvairias Amerikos Seminarias, Kolegijas ir Universitetus.
3. Visus sėdangius, kurie yra baigę mokyklas.
4. Rėmėjus ir dvasios vadus.

Kiekvienoj lietuviškoj kolonijoj ir parapijoje privalo būti studentų ir alumnų kuopos.

Mes nuoširdžiai kviečiame ir prašome dabar, ypač pradėdant naujus mokslo metus, visus Amerikos lietuvių Dvasios Vadus, profesionalus, alumnus, rėmėjus, studentus ir studentes, visose Amerikos lietuvių kolonijose ir parapijose alumnų kuopas ir priklausti prie mūsų organizacijos!

Būkite šios kilnios organizacijos pirmutiniai įsteigėjai ir pionieriai! Mums reikia jūsų pagalbos ir parėmimo! Paimkite iniciatyvą ir savo rankas ir sušaukite — sukvieskite studentus alumnus savo kolonijose ir susiorganizuokite į kuopas!

Mūsų Organizacija išleisdžia rimtą ir idomų žurnalą "Studentų Žodį", kuriam rašoma ir gvildinama visokie klausimai iš visokių gyvenimo ir mokslo sričių. Šis žurnalas privalo būti turėtu būti kiekvieno susipratusio lietuvių skaitytojas! Kiekvienas susipratęs lietuvis, kuris užsisako ir

Sveikata-Brangus Turtas

STAIGUS SAULĖS UŽGAVIMAS.

Rašo Dr. P. Z. Zalatoris, Chicago, Ill.

Vasarai atėjus, oras sušyla ir kartais net virš šimto laipsnių pasiekia. Dažnai pasitaiko žmonėms būti lauke, ant saulės. O gerai įsikaitinus galima gauti net saulės užgavimą, ypatinai tokiems, kurie yra silpnos sveikatos.

Staigus saulės užgavimas yra kenksmingas, kartais net žmogaus gyvybei pavojingas. Kada žmogus įkaištintas saulės, pasidaro silpnas bei pradeda jausti galvos skaudėjimą, tokiame atsitikime visuomet privalo kuo greičiausiai eiti į vėsią vietą ir pasilsėti. Be to, patartina įmerkti rankas iki alkūnių šaltame vandeny arba laikyti jas iki alkūnių po bėgančiu šaltu vandeniu.

Saulės užgavimas ne į visus vienodai veikia. Yra žinoma, kad sveikas žmogus, nenutukęs ir nevartojantis svaigalų, gali būti daug ilgiau saulės spinduliuose bei pavojaus. Žmonės, kurie vartoja per daug svaigančių gėrimų, kurie riebi, mėgsta persivalgyti, mažai miega, tinkamai nepasilsinti, yra rimto pavojaus kiek ilgiau ore ant saulės būti.

Kad apsisaugoti nuo staigaus saulės užgavimo, pirmiausiai reikia nevartoti svaiginamųjų gėrimų, gerai išsimiegoti, visuomet tinkamą maistą valgyti, niekuomet nepersivalgyti, nebūti ilgai ant saulės ir per daug neskubinti dirbti, ypatingai sunkų darbą. Be to, visuomet reikia prižiūrėti vidurius, kad jie dirbtų lengvai ir liuosai.

Kada šiltą dieną prisieina sunkiai dirbti ir daug išsi-prakaituoti, tada reikia idėti truputį druskos ir stiklų vandens ir gerti. Nes didelis prakaitavimas išsemina daug druskos iš kūno, kas labai nusilpnina žmogų ir kartais net apalpina. Yra žinoma, kad plieno darbininkai ir pečkuriai dažnai turi mėšlunginius traukimus, nes jie daugiausia išsi-prakaituoja.

Valgis būtinai turi būti tinkamas vasarai. Valgius gaminti daugiausia reikia lengvus, be riebalų ir ne iš mėsos. Vaisiai ir daržovės yra geras ir tinkamas maistas vasaros laiku. Riebumai, mėsa ir kiaušiniai per greitai įkaitina kūną. Per daug saldus maistas taip pat nėra pageidaujamas, nes jis irgi greitai sukelia šilumą kūne. Visuomet reikia valgyti, lengvai ir mažai.

Drabužiai vasarą turi bū-

ti lengvi, ploni ir drobiniai, nes tik tokie duoda progos greitai kūnui atvėsti ir prakaitui išgaruoti. Drabužiai visuomet turi būti liusai, neturi veržti arba spausti kūno dalis. Ankšti drabužiai neleidžia išsi-prakaituoti, o karštame ore prakaito išgaravimas ir atvėsimas yra svarbus.

Apsireiškimai, arba simptomai, staigaus saulės užgavimo yra maždaug sekami:

kuomet saulės karščiai pradeda veikti, tuomet žmogus pasijunta silpnas ir vis eina silpnyn, galva sukasi ir skauda. Noras vemti, karštis ir vemti. Temperatūra — karštis kyla. Širdies mušimas didėja ir tolyn smarkiau muša. Oda tampa labai sausa ir pabala. Žmogus pradeda alpti ir ant galvos visai apalpstas. Yra ten ir tokių atsitikimų, kur žmogus ant karto krinta ir greitai miršta.

Kuomet žmogus pajunta vieną iš aukščiau minėtų simptomų, arba pajaučia, kad eina blogyn, tai jis

pats, jeigu dar gali, turi eiti į pavėsį, arba jeigu pats jau nebegali, tai kas kitas turi kuo greičiausiai jį nešėti vidun į šaltą kambarį. Tuomet reikia visus drabužius paliusuoti, šaltu vandeniu trinti ir ledų prie jo galvos dėti, o jei karštis greitai, aukštai kyla, tai visą jo kūną ledais apdėti. Toliau, reikia žiūrėti kaip ligonis elgiasi. Jei jo širdis nusilpstas, tai reikia jam duoti stimuliuojančių vaistų arba net ir kavos. O jei tas negelbsti, tai tuojau šaukti daktarą bei vežti į ligoninę.

"Darbininko" Katalogas

Visos knygos žymiai numazinta kaina

ĮVAIRIOS KNYGOS

Aukšnio Obuolio Istorija (Graikų Mytologijos Žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva 25

Trys Keleiviai — Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. 25

Trumpi Skaitymėliai — labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas 25

Turto Norma — moksliškai pasiskaityma. Parašė Uosis 25

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą Filipiną. Vertė Kun. P. L. 15

Tabakas — Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal Dr. Nikolskį parengė S. Kaimietis 10

Užkeita Mergelė su Barzda ir Barzdas — apysaka 15

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas 25

XXIX Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Parašė kun. Pr. Bučys, M. I. O. 150

Musiškiai Užsienyje. Juokingas aprašymas kelionės į Paryžių ir atgal Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų. Išguldė Magnus Parvaskietis 25

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 Dienų. — Apie visas dešimtis kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Varnė. Vertimas, J. Balčikonis 100

Pramoninės Demokratijos Pagrindai. Parašė Uosis 50

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikis 40

Arifmetikos Uždavinys. Vaidų Darbymečiui — Rinkinėlis kalbos mokslui 35

Petriukas — laiškas vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15

Žaidimų Vainikas — Savybės vakarėliams ir gegužėnėms su gaidomis. Sutaisė M. Grigonis 25

Laimė — (poema). Parašė Vaitkus 25

Atsargiai su Ugnimi Vertė iš lenkiško kun. K. Š. 40

Mūsų Tikėjimas — Išskilimus pagrindų mūsų tikėjimo Lietuvos ženkli. — Išleido J. Šeškevičius ir B. Vė, Kaunas 20

Emės ir Kalbės: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas 20

Eurharistikos Stacijs. Su lietuviu Kun. P. Juškaitis 15

Dangaus Karalienė. Surinko kun. M. Galevičius 50

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgušio 10

Trumpa Apologetika arba Katalikų Tikėjimo Apgynimas. Parašė kun. V. Zajackauskas 35

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Gerutis 25

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti. Parašyta negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas 25

Nauja Skaitymų Knyga — (Dalis II). Su paveikslais 40

Vaidų Knygelė — su paveikslais 20

Mano Patyrimai Didžiojo Karė, 1916 ir 1919 m. Parašė kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) 15

Pamaldų Vadovėlis, Stacijs, Graudūs Verksmai. Sudarė ir išleido kun. J. Konevičius 10

Vienuolinė Luoma. Vertė kun. P. Saurauskis 15

Moterystės Nesužadumybė. J. Lesauskis. Šv. Kazimiero Drjos leidinyje, Kaune 10

Sunkiausias Laikas. Parašė A. Rucevičius 20

Mėilė (Poema). Parašė M. Gustaitis 10

Šv. Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria G. P. 15

RELIGIJOS Mokyimo Metodika. K. J. Skumodys 25

Leiskitė Mažyliams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė kunigas Pranas 25

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida 25

Andersono Pasakas — su paveikslėliais 10

Malda. Svarbi Išganyimo Priemonė Šv. Alfonso Liguori. Su lietuviu B. A. 10

Novena, Prie Šv. Pranciškaus Asyziško su trumpais apmąstymais apie Jo gyvenimą. Parašė Tėvas Huguolius Stroff. O. P. M. Vertė K. 15

Vaidų Gamtinis ir Namų Prižiūrėjimas. Sutaisė Amerikos Lietuvis 100

Sveikata arba tiesus ir trumpas kalbas į sveikatą. Sutaisė Dr. A. L. Čekliūnas 100

A Brief Lithuanian Grammar. Lietuviškai-Angliškai žodynas. Kun. P. Saurauskis 15

Materijos Keltimas Organizmuose (Paskaita) L. Vailopis 15

Delegatų Kelionė Lietuvoje 1916 m. Parašė Dr. J. J. Bielskis 15

Vadovėlis išmokyti dailiai mišioms tarnauti. Parūpinta Seno Bažnyčios Tarnų 05

Sesėlei — Rutelėi, patarimai ir pamokymai mūsų mergaitėms. Iš vokiško perdirbo Kupranas 10

Mūsų Jaunuomenės Ideali. Paskaita skaityta Ateitininkų konferencijoje, Voroneže, 5 d. birželio, 1917 m. 10

Šeimyniškoms Vakarėliams. Pramogė. Švirmo Žvagnė 10

Iš Adomo Micevičiaus Raštų. Mokykloms parinko M. Biržiška 30

Mūsų prie Nemuno ir Augustavo giriose 10

Pasakėšios. Rinkinėlis kalbos mokslui 10

"Dievo Karalystė Jums yra" arba apie gerumo dorybę. Versta iš lenkų kalbos ir išleista rūpinantis P. L. 10

Ką Kiekvienas Katalikas turi žinoti arba mokėti 05

Kovotojas dėl Vilniaus lietuvių. Kun. J. Ambraziejus 05

Ažuolas. A. Vienuolis 10

Kas Šiandien Kalbama, apie Dievą, Sielą, Religiją, Paganą ir Socializmą. Parašė Dr. Povilas Mira 10

Visas Sviestas, žemė, kalnai, vanduo, upės, žmonės, miestai. Sutaisė ir išleido P. Mikolainis 10

MALDAKNYGĖS

Maldų Rinkinėlis, baltais viršelais 150 90

Maldų Rinkinėlis, juodais viršelais 150 75

Pulkim ant Kelio — "Darbininko" spauda. Odos apdarai \$1.50 2.00

TEATRAI

Vienuolio Disputa su Rabinu. Vieno veiksmo juokai Su lietuviu Valdevutis 15

Bigotų Gėdumas, 3-ju veiksmų komedija. Parašė Seirijų Juozikas 25

Gilkinas Vyras, 2-ju akty komedija; parašė S. Tarvydas 25

Ubagų Akademija ir Ubagų Baliai — komedijos po 1 akty. Parašė Seirijų Juozikas 35

Sniegas — Drama 4-rių akty. Vertė Akelaitis 40

Esamas — 3-čia dalis dramos "Gimis Tautos Genijus." Parašė kun. L. Vaiskėuskas 10

Visi Geri — 3-ju veiksmų vaidelė; parašė F. V. 10

Patricija, arba nežinamoji kaulinė — 4-rių akty drama. Vertė Jonas Tarvydas 10

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis 75

Dramos: 1) Germanas; 2) Fabiola — 5-kių akty; 3) Liudoviko Stebulas 4-rių akty; parašė J. Tarvydas 65

Kugarkis, Paliūpas. Komedija 1-ame akty. Parašė Gineitis 15

Vaidų Teatras: dalis I: 1) Pagalyklos karai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K. D. ir N. 15

Vaidų Teatras: dalis II: 1) Išsime pasak; 2) Antanukas. Surinko S. K. D. ir N. 15

DAIVOS

Jaunimo Aidai, M. Ateivis 10

Strazdelio Dainos. Parinktos kun. A. Strazdo dainos 10

Svobės Dainos 10

Birutės Dainos 10

Mūsų Karluomenės Dainos. 20 dainų dvims ir trims balsams. Parengė A. Vaidinukas. Karo chorvedys 10

SU GAIDOMIS

M. Petrausko

Jojan Dieną 40

Vaišės pakirsdau 15

Ligio (Laisvė) 15

Už Šilingą 25

Saulė raudona 20

Šių Naktelių (drukiška) 20

Skyriau skyrimėli 15

Siuntė mane motinė 15

Ko lūdi svetlė 15

Sasnausko

Blaivininkų hymnas 10

Aleksis

Vyčių hymnas 20

Tallat Kelpšos

Liaudies dainos (chorui) 15

Aš pas tėveli-Motinė mano 15

Oi tu, laktėngėlė-Vanagė 15

Is tupejo 15

Kad buvau mergelė-Ir atle 15

kė sakalėlis 15

TĖVO PASARGA.

Tėvas: "Vaikeli, šis mušimas man skaudės daugiau negu tau." Vaikas: "Tad, tėveli, patarčiau labai atsargiai su savim pasielgti."

PRAEITIS

Slaugė, su abejingu veidu pasilenkus, žiūrėjo į sergantį ligonį.

ATVIRUMAS.

Vyras: "Keistas dalykas gyvenime, bet tiesa, kad didžiausias durneliai turi gražiausias žmonas."

Žmona (patenkinta). "A, kokis tu esi saldžiažodžiautojas, Joneli."

VAIKAS GUDRESNIS

I Motina: "Ką tavo mažas Vineukas sakė, kuomet jam pasakei, kad nėra Kalėdų Dėduko?"

II Motina: "Jis sakė: "Mamytė, labai gaila, kad to nesužinojau iki šiolei."

KEISTA LIGA.

Motina: "Labai esu susirūpinusi dėl mano mažo Jurgelio sveikatos. Didensnė dalį dienos jis nesisijaučia gerai."

Gdytojas: "Kurį laiką dienos pastebėjai, kad jis blogiausiai jaučiasi?"

Motina: "Kuomet rengiasi eiti į mokyklą."

Vanduo yra stiprus gėrimas. Samsonas vandenį gėrė.

Kun. J. Kripas,

Dvasios Vadas.

Jonas C. Morkūnas,

Pir

DARBININKAS

(The Worker)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN B. O. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915, the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:
Domestic yearly \$4.00
Foreign yearly \$5.00
Domestic once per week yearly.....\$2.00
Foreign once per week yearly.....\$2.50

DARBININKAS

366 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

TELEPHONE SOUTH BOSTON 0620

PRIVERSTINAS
ŠVARUMAS

Lietuvos laikraščiai praneša, kad Kauno apskrįčio viršininkas išleido šitoki įsakymą:

Laikyti švaroj kūną ir mazgotis bent vieną kartą per savaitę. Veidą, kaklą, ausis ir rankas prausti kasdien, o prireikus ir dažniau; kirpti trumpai arba šukuoti kasdien tvarkingai plaukus; laikyti švaroj arba kirpti trumpai nagus; vilkėti švariais kasdieniniais, išieginiais ar kitokiais apdaraais ir apavalais; kasdien vėdinti gyvenamąs butus ir patalines; užlaikyti švariai indus, peilius ir kitus valgiui pasitiekti reikalingus daiktus; naikinti parazitus (utėles ir kt.), vabzdžius (muses ir kt.), peles ir žiurkes. Gyvenamuose kambariuose ir virtuvėse draudžiama laikyti dvokią ir teršią grindis daiktai, o taip pat gyvuliai ir paukščiai. Laikyti švaroj ir gerame kūne gyvulius (arklius, karves ir kt.); laikyti švaroj ir stusisiekimo priemonės, pakinklus, tvartus, kiaulides, paukštides, pieninai ir mėsai perdirbti ir laikyti indus, įrankius, kitus daiktus ir patalpas ir tt. Nusižengę šiam įsakymui bus atskirais įsakymais baudžiami administraciniu būdu ligi 1000 litų piniginės baudos didumo arba areštu ligi vieno mėnesio laiko.

Panašūs įsakymai išleisti ne vien Kauno apskrityje. Jie tiekiami visai Lietuvai. Švara gražus dalykas. Ji yra tikra sveikatos globotoja. Ji taip pat yra ir kultūringumo požymis. Bet švara turi būti plečiama

mokymo ir įtikinimo keliu, o ne įsakymais ir baudomis. Vokietijoje, tiesa, baudomis yra užlaikoma švara gatvėse ir viešose vietose, bet vokiečių vyriausybė vis dėlto nepaliečia žmogaus asmens švarumo, tam pakanka viešos opinijos, vadinasi, žmonės taip prie švaros pripratę, kad jei tik pradės atydziai žiūrėti į nešvarių žmogų, tai jau jam tos bausmės užtenka: kitą sykį nešvariai gatvėje nepasirodys.

Ivesdinti švarą įsakymais ir baudomis gana originalus dalykas, ar tik ne vienoj Lietuvoj tepasirodęs. Tuo būdu čia Lietuvos vyriausybė sudaro gan įdomų pavyzdį, neperdaug mūsų tautai komplementingą, vadinasi, net įsakymais liepiama naikinti utėles. Būtų geriau jės visiškai ignoruoti, nesigiriant, kad jų Lietuvoj yra.

Prie to, kiek čia progos policijai, viršaičiams, seniūnams ir visokiems "santarinėms komisijoms" išnaudoti tą įsakymą, vadinausi, prikibti prie nepatinkamų asmenų ir juos bausti! O tokiems drakoniškiems įsakymams veikiant, prikibti labai lengva, nes sprendimas dėl asmens ar gyvulio švarumo ar nešvarumo išimtinai priklauso nuo viršaičio nuožiūros. Ne, jei jau norima urmu užvesti švarą Lietuvos miestuose ir kaimuose, ar ne geriau būtų daryti nuolatinis švarumo vajus, ne baudžiant, bet mokinant žmones kaip reikia švariai gyventi.

K.

KADA LIETUVA BUS
LIETUVIŠKA

"N. Romuvos" 136-7 numerio tilpo p. Gustainio, buv. tautininkų organo "L. A." redaktoriaus straipsnis, kuriame daug tiesos pasakoma apie dabartinę padėtį Lietuvoje.

Jis rašo:

"Gyvenimas yra pilnas visokių keistenybių. Šiuo metu atrodo tikra keistenybė ir šūkis: "Lietuvinkime Lietuvą!" arba "Kada mūsų Lietuva bus lietuviška?" Ir, vis dėlto, reikalavimas sulietuvinti Lietuvą, sukelia mūsų tautoje savigarbos jausmą ir iš to padaryti praktiškas išvadas yra visai pateisinamas.

Pažįstame tokių didelių visuomenės veikėjų ir pavardžių lietuviškumo šalininkų, kurie ne tik su savo žmonėmis, bet net ir su vaikais lietuviškai negali susikalbėti. Ir šitokie žmonės kartais drįsta iš aukštos tribūnos mus mokyti lietuviškumo!... Ar tai ne ironija, ar tai ne pasityčiojimas?...

Kai kada męgstame kalbėti apie dvigubą moralę. Tokią moralę mes smerkiame. Bet gyvenimo eiga mums rodo, kad tarp teorijos ir praktikos, tarp principų ir žygių yra didžiausių skirtumų. Atrodo, lyg mes viena kalbame, o kitą daro-

me, lyg einame vingiuotais apgaudinėjimo keliais.

Mūsų gyvenimas serga nuo atvirumo ir sveikos kritikos stokos. Atvirumo, stokos dėka bujoja, kaip piktžolės įvairiausios asmeninės intygos ir plepalai. Dėl atvirumo stokos, dėl permažo nuoširdumo lietuvių tarpe nevyksta mūsų tautos konsolidacija. Reikia pripažinti, kad tautos vienybės ir solidarumo linkme ir paskutinių metų režimas nieko nepajėgė padaryti, nors jo vadai neabejotinai to norėjo. Neužmerkime savo akių eidami pro įvykius. Drįskime daiktus vadinti tikraisiais jų vardais. Būkime savo tarpe atviri. Tegul idėjų kova palieka idėjų plotmę. Tegul idėjų bei idealizmo skraiste nesidengia įvairūs asmeniniai bizniai, kurie tik demoralizuoja mūsų visuomenę!

Lietuviškos idėjos vardas, savitarpio lietuvių atvirumo vardas įsitikinime, kad kiekvienas padorus lietuvis, vistiek kurio politinio nusistatymo jis nebūtų, vistiek, ar jis būtų pozicijoje, ar opozicijoje, jis turi būti labiau branginamas už kiekvieną abejotiną lietuvi, nors ir įsirašiusį į pozicijos organizacijas, nors ir apsiemetusį dideliu tautininku ar režimo šulu. Šiandien visi mato, kad politinėje plotmėje turime tokių perbėgėlių, kurie pasidarę tautininkais, tik manydami išvengti užtarnautos bausmės bei pasmerkimo arba norėdami savo prisiplakimo ir neriboto pataikavimo dėka padaryti ypatingą karjerą. Kas teisybė, tai ne melas! Atvirai ši dalyką tenka konstatuoti. Tokių pabėgėlių pavardžių nėra reikalo minėti, nes jie visiems yra žinomi.

Atvirai kalbėdami, turime pastebėti, kad šiandien matome visą eilę gana taurių ir garbingų žmonių, pasižymėjusių ar tai valstybės ar visuomenės gyvenime, kažkaip atstumtų ar pasitraukusio nuo kūrybinio valstybės darbo. Tuo tarpu iki įkylumo įgriso sena daina apie tai, kad nėra žmonių, kad visuomenės ir valstybės darbu dirbti trūksta pajėgų. Ar gi tai sveikas reiškinys? Ar jis nerodo, kad gyvenimas nėra tinkamai suorganizuotas, kad trūksta sistemos ir linijos? Ar ne patys save išplaka, kurie ir šiandien, po 15 nepriklausomo gyvenimo metų, tebesiskundžia žmonių stoka?

Taigi, kada bus mūsų Lietuva tikrai lietuviška, kada ji bus tautiškai konsoliduota, kas ši darbą padarys? Rodos, nesunku į tokius klausimus atsakyti. Lietuva bus tikrai lietuviška tada, kada mūsų tautoje pabus tautinė lietuviška ambicija, kada nebus toleruojami ir lietuvių tautos korifėjais laikomi įvairūs tautiniai biznieriai, kurie plačioms masėms patriotiškus lietuviškus raštus rašo, o patys savo šeimose tą pačią Lietuvą niekina, arba kurie Lietuvos Respublikos vardu kalba, bet kurių sie-

lose nieko lietuviško nėra, kurie paklausti net nedrįsta lietuviškai esą prisipažinti.

Lietuva bus lietuviška tada, kada aukštosios mūsų įstaigos rūpinsis ne pavardžių keitimu, bet tikrojo teisingumo įgyvendinimu, kada už valstybės apgaudinėjimą teismo nubastieji nebus tuoju amnestuojami, o už menkniekių nubaustieji nebus ilgus metus kalėjime pūdomi, kada smarkiai įtartiems įvairaus rango asmenims nebus jokių protekcijų, jokių asmenų priedų, bet tik teismo reikalavimas. Lietuva bus lietuviška, kada ne savanaudiškumas ir karjerizmas nulems asmens vertingumą, bet tik jo dorovė, gabumai, neabejotinas, nuoširdus valstybingumas bei atsidedėjimas mūsų tautos idealams.

Prie to visi turim eiti. Bet kurio keliu? Turinime gyvenimo blogybių netoleruoti. Privalome jas drąsiai aikštėn kelti, visai neatsižvelgdami į tai, kokio rango ar autoriteto asmuo tai daro. Čia yra tikroji lietuvių tautos tautinės konsolidacijos bazė. Čia išnyksta skirtumai tarp pozicijos ir opozicijos, čia visi lietuviai gali ir privalo rasti bendrą kalbą. Tikėkime kad ideologiniai skirtumai tarp atskirų politinių grupių anaipol nėra toki dideli ir neišlyginami, kaip politiniai biznieriai juos vaizduoja. Juk kai kas iš politinio pakrikimo, iš tautinės nekonsolidacijos daro sau tik asmenišką biznį.

Ne vienas šiandien yra aukštas ir galingas ponas valstybėje arba visuomeninėje ierarchijoje tik todėl, kad mūsų tauta politinė prasme yra labai pakrikusi, kad ji nėra konsoliduota. Toki avantiūrinio pobūdžio politiniai biznieriai yra asmeniškai suinteresuoti, griebsi įvairių gudriai sugalvojamų intrygų, kad tik neįvyktų konsolidacija, kad tik lietuviai tarp savęs tautinėje plotmėje nesusikalbėtų. Mokėkime tokius politinius biznierius pažinti, iš savo tarpo išskirti. Skleiskime šūkių kad tarpusavio santykius turi nulemti ne falsyvas politinis credo, bet asmenišką žmonių padorumą ir jų ištikimybę mūsų tautiniam idealams. Nesvarbu, kad šiandien vienas geras lietuvis save laiko tautininku, kitas — krikščionių demokratu, trečias — valstiečių liaudininku. Svarbu, kad kiekvienas būtų padorus ir kad vienybės bei tautinės ambicijos plotmėje mokėtų susikalbėti ir sudaryti bendrą frontą prieš įvairius kriminalinius, antitautinius ir politinių avantiūrų elementus.

Dabartinę dalykų būklę nepatenkina tautinių lietuvių ambicijų. Jaučiame, kad lietuviybė praktiškame gyvenime yra kažin kokią keistais pančiais suvaržyta. Tai ypač jaučia jaunimas ir jaunesnioji karta. Tai ypač jaučia tie, kurie ar tai ginklu rankose, ar didelių pasišventimu kūrė nepriklausomą Lietuvą. Šitie žmonės ranka moja į viso-

PIJUS XI SAVO VASARNAMY

Popiežius Pijus XI jau antrą kartą aplankė savo vasarnamius Kastelgandolfo (Castelgandolfo). Pirmą kartą čia pas mus jis apsilankė liepos 10 d., tada visai slapta atvykęs ir dabar, rugpjūčio 24 d. apie tai iš anksto pranešęs savo dvariškiams ir vasarnamių užveždai. Tačiau jo atvykimas buvo ne oficialinė formoj, bet pusiau slaptoji. 7 val. 30 min. išvyko savo automobiliu iš Vatikano, o 8 val. jau buvo čia. Garsiai skambėjo parapijinės, saleziečių valdomos, bažnyčios visi varpai, šaukdami žmones pasitikti Tėvą, Kristaus Vietininką. Kadangi šiam miestely be daugelio turtuolių ir šiaip vasarotojų vasarnamių yra keliolika ir vienuolių ir seminarijų vasarnamių, tai į miestelio aikštę prieš Popiežiaus vasarnamį (Villa Cybo) susirinko geroka žmonių minia. Visi laukė Baltojo Senelio. Štai jis savo vasarnamio balkone. Pasi-girdo garsūs rankų plojimai ir šauksmai. Popiežius keldamas rankas sveikina minią. Šypsosi. Visi suklaupta aikštėje. Pijus XI gi tris kart laimina susirinkusius savo ganytojišku palaiminimu. Minia vėl ploja, o Popiežius sveikindamas pasitraukia nuo balkono ir eina apžiūrėti dar neužbaigtą vasarnamio remonto darbą. Su juo yra keli monsinjorai, rūmų dvasiškiai ir vyriausias "L'Osservatore Romano" redaktorius, grafas Dalla Torre. Visą aplankęs ir apžiūrėjęs, Popiežius 9 val. 45 m. apleidžia savo vilas ir grįžta automobiliu į Vatikaną.

Villa Cybo ir villa Barberini, tie du vasarnamiai buvo Italijos valdžios Popiežiui gražinti po Laterano Traktatų. Pirmiausia, ligi 1870 m., labai jas mėgo ir čia vasaravo Popiežiai: Aleksandras VII, Klemen-sas XI, Benediktas XIV, Klemen-sas XIII, Klemen-sas XIV, Pijus VII ir Pijus IX.

Taigi buvo manoma, kad ir Pijus XI šiemet čia praleis bent porą savaitę atostogas. Bet pasirodo, kad Popiežius nemano ilgesniam laikui čia pasilikti. Juk dabar šventieji Metai. Iš visų pasaulio kraštų plaukte plaukia būriai maldininkų vildamiesi pamatyti Kristaus Vietininką žemėje ir gauti jo apaštališką palaiminimą. Dėlto ir Popiežius nenori užilti jų lūkėsių ir vilčių; nori palikti Vatikane ir tinkamai priiminėti maldininkus. Be to, vienam diplomatai paklausus, ar jis nemąs šiemet kiek ilgiau paatostogauti Kastelgandolfo, Popiežius atsakė: "Tai negalimas daiktas; per daug turiu darbo čia Vatikane."

Dr. F. M. Šaulys, O. P.

Paskutinis Popiežius vasarą savo viloje Pijus IX. Anais laikais vasarnamiai buvo mažesni ir paprastesni. Čia Popiežiai praleisdavo savo atostogas be didelių įstaigų ir be ypatingų dvasiškų; nenorėjo būti suvaržyti Vatikano ceremonijalo etiketų. Atostogos būdavo pajvairinamos ilgais pasivaikščiojimais miškuose, pėsti ar ant arklių, artimų vienuolių netikėtai aplankymais ir kitais lauko užsiėmimais. Sakoma, kad Pijus IX, dažnai lankydams aplinkinius vienuolynus, apeidavo visus kambarius, net ir virtuvę, kur nuvoždavo puodus ir žiūrėdavo kas yra juose verdama. Pastebėjęs ko trūkstant, pats prisijusdavo.

Bet dabar jeigu Popiežius panorės čia praleisti kuriais metais savo atostogas, jau nebereikės jam griežti Pijaus IX priemonių. Dabartiniai du jo vasarnamiai yra didesni (užima didesnę plotą su visais savo sodais ir daržais) už visą Vatikano valstybę, taigi jis čia galės rasti gerą poilsį. Vasarnamių sodai ir daržai, apšodinti gražiausiomis gėlėmis, turi apie dvyliką kilometrų kelį. Vila Barberini tai tikras Popiežiaus ūkis. Čia yra ir dirbamos žemės ir daržų ir arklydžių ir kūčių ir net vištinių su savo gyventojais. Iš čia Vatikaniui yra pristatomi reikalingi maisto produktai ir tuo duodama kelioms dešimtims darbininkų nuolatinio darbo.

Cybo viloje, kur yra paruošti Popiežiaus ir jo dvariškių kambariai, bus įrengta Vatikano astronomijos Observatorija. Čia jau baigiama kraustyti visi įrankiai ir mašinos ir neužilgo pradės veikti. Romoje — Vatikano astronomiškoms tyrinėjimams dirva yra nelabai palanki, nes naktį gausiai apšviesto miesto šviesa savo refleksais kliudo observatorijos normaliam darbui. Be to, čia bus nuolatinė Marconi'o įrengta radio stotis, visai tokia pat kaip ir Vatikane. Šitos dvi mokslinės susisiekimo ir tyrinėjimo įstaigos priduos tam tipingam kalnų miesteliui savotiško grožio ir miesteliško svar-

bumo. Čia, kur kadaise ugniakalnis spaudė ugnimi ir lava, kur apylinkėse nebuvo nė jokio medelio ar krūmų, dabar, kraterio vietoje, yra didelis gražus Albano ežeras, kurio gilumas siekia 150 metrų, plotumas — 2000, ilgumas — 3800, o diametras — 8000 metrų. Pats miestelis (3000 gyv.) buvo įkurtas grafo Gandolfo, kur jis 1200 m. pastatė savo pilį. Nuo to ir miestelio vardas Castel Gandolfo (arba Castelgandolfo) — reiškia Gandolfo pilis. Dabar čia yra viena iš mėgiamųjų Romos gyventojų vasaravimo vieta, kur kalnų mėgėjai randa sau gražių pasivaikščiojimų medžiais apaugusiuose Albanų kalnuose, o maudyklių mėgėjai — puikiausias saulėtas maudykles. Vakare gi, kada dangus esti nusėtas milijonais mirgančių žvaigždžių, kurios atsispindėdamos ežero giliuose vandenyse sudaro neapsakomai gražų ekstatiką reginį, mes savo vasarnamių terasose ar balkonuose susėdę galvojame apie Tverėjo galią ir apie laikinųjų daiktų kintamumą — tempora mutantur...

HITLERININKAI ĮTARIA-MI PADEGIME PARLAMENTO RŪMŲ

LONDONAS. — Čia susidarė tarptautinė komisija, kuri pradėjo tyrinėti Vokietijos parlamento rūmų gaisro priežastį. Parlamento rūmų gaisras įvyko šių metų kovo mėnesį. Hitlerininkai tuoju paskelbė, jog rūmus padegė komunistai.

Įvykęs gaisras davė hitlerininkams progą pasmerkti komunistus ir uždaryti jų partiją.

Sudarytoji tarptautinė komisija turi įvairių liudininkų, kurių tarpe buvę Vokietijos parlamento nariai, buvęs Berlyno policijos viršininkas Dr. Albert Grzesesinsky.

Vokietijos teismas rūmų padegimo bylą pradės nagrinėti rugsėjo 21 d. Leipzig. Kaltinamųjų yra 5.

Londone sudarytai tarptautinei komisijai kai kurie liudininkai pareiškė, jog namo gaisras kilo iš tokios vietos, kur nei parlamento tarnautojams, nei šiaip jau piliečiams nebuvo galima eiti. Į tą vietą buvo galima įeiti tik su parlamento pirmininko žinia.

Gaisro metu parlamento pirmininku buvo kancelerio Hitlerio dešinė ranka — Prūsijos premieras Goering.

NOVENA

Prie Šv. Pranciškaus Asyžiečio

SU

Trumpais Apmąstymais Apie Jo Gyvenimą

PARAŠE

Tėvas Hugolinus Storff, O. F. M

Vertė K.

Šioji knygelė tinka vartoti apmąstymams bile dienai.

Kiekvienas apmąstymas yra sumaniai išskirstytas į tris punktus. Pirmas punktus nurodo kaip V. Jėzus darė, antras, kaip Šv. Pranciškų, trečias, kaip apmąstytojas privalo elgtis bei daryti.

Atostogoms Pasibaigus

Atėjus rugsėjo mėnesiui, gamta pamažu pradeda išsivilkinti iš savo žalių vasarinių rūbų, jų vietą užsidėdama rudeniui šydą. Mūsų plunksnuoti gyvūnai, kurie svečiavosi per vasarą, pradeda pulkais išlėkti į šiltesnius kraštus. Nenoromis mums prisimena, kad vasara jau baigiasi, baigiasi ir visos vakacijų ir visiems jau laikas vėl išimtinai imtis savo užsiėmimo bei pareigų.

Vaikučiams su rugsėjo mėnesiu pasibaigia poilsio nuo knygų bei linksmaus išdykavimo laikas. Ir daugumai nenoroms reikia ir vėl prisipratinti sėdėti mokyklos suole. Čia turim minėti tik tuos laimingus vaikučius, kurių tėveliai yra susipratę juos leisti į katalikišką mokyklą.

Neužtenka lankyti katalikišką mokyklą, ji turi būti ir lietuviška, kurioje mūsų Seselės tuos vaikučius nuo mažens įskiepija katalikišką dvasią, lietuvišką patriotizmą, kurio netruksta mūsų Seselėms Kazimierėms kaip mokyklų vedėjoms. Juk jos ir tik dėlto pašventė savo gyvenimą, kad auklėtų lietuvių vaikučius, kad ateinantį kartą, nors ir užaugus svetimoje žemėje, žaliuotų it medžiai prigiję, žino tų lietuvių kalbą, savo tėvų krašto istoriją, jos dainas. Jaunųjų širdyje nemažiau liepsnoja ta tėvynės meilė, kaip ir tu, kurie laimingi yra, kad gali jos melynėje padangėje gyventi ir didžiulius ta didvyrių žeme. Nors jiems tenai yra ir lengviau išlaikyti lietuviškumą, bet ir čia patriotizmo netruksta ir jos ištikimi sūnūs gali stiprybę semti iš jos praeities istorijos, o tuo šaltiniu tai yra mūsų lietuviška katalikiška mokykla ir Seselės vedėjos.

Vakacijų pasibaigimas nereiškia, kad ir Seselėms vakacijų laikas pasibaigė. Jos jokių vakacijų neturėjo! Kuomet nemoko vaikučių, tada jos pačios lavinasi, siekdamos dar aukštesnio mokslo, kad būtų galima tinkamiau mūsų vaikučius auklėti.

Kitas skirtumas. Viešos mokyklos mokytojos, negavusios algos per kelis mėnesius (kaip kad Chicagoje) visokias demonstracijas kečia, gatvėmis parodoja, prakalbą rengia, nusišypsamos savo padėtiniai. O ką mūsų Seselės daro? Čia irgi turim mintį Seseris Kazimierietės, kurioms per

visus pereitus metus beveik daugumos Chicagos ir kitų apylinkių parapijų algų nemokėta.

Nuo jų niekas jokių nusiskundimų negirdi, ir kurie arčiau susipažinę kaip jų rėmėjos, žino kokioje padėtyje jos yra. Tiek daug Seselių išlaikyti tai nemenkas dalykas. Reikia drabužių, batai nusidėvi, daugumai reikia akiniai mainyti bei pritaikinti ir tt., o juk neapsieinama nei be ligos. Reikia gydytojų ir gyduolių, o kaip be pinigų ką gauti, juk vėju ir negali gyvuoti. Jau yra keletas Seselių, kurios per nusidirbimą pražudė savo sveikatą ir negali apsieiti be sanatorijos, o juk ir sanatorijoj velti neužlaiko.

Tėveliai, dabar yra mums laikas susirūpinti ir pažadinti savo sąžinę. Seselės juk taip ilgai negalės išlaikyti. Kurie galite, užsimokėkite už vaikų mokymą, juk kurie negali bendrai su visais parapijiečiais, tegul prigelbsti savo klebonams parapijų rengiamuose parengimuose Seselių naujai. Juk reikia joms atiduoti nors mažą atlyginimą, kurį jos reikalauja už jų mokymo darbą, kurį jau senai atidirbo. Jeigu mums kas neatiduotų mūsų uždirbtų pinigų, o koki trūkumą mes sukeltume, kad dangus ir žemė žiotų!

Seselių gyvenimas yra vargingas, ne tik, kad pinigų neturi, bet ir tuomi, kad daugelis namų parapijose yra netikę gyvenimui tokiame dideliame skaičiui. Štai ką svetimtaučiai daro. Pirmą pastato savo vienuolėms gražius erdvius namus iš kelių dešėlių kambarių. Pas mus gi kai kur viskas kitaip. Seselės, 10 ar 14 narių, sugrūdamos į mokyklos kelius kambarius bei į kokius prastus namus gyventi, na ir džiaugiamės, kad jau parapijos rūmai stovi. Tam pamatyti nereikia eiti kur toli, bet galima kiekvienam apsidairius vietoje pamatyti.

Man didelio džiaugsmo buvo perskačius "Drauge" rugp. 31 d. Pittsburgh žinių skyrių, kur aprašo kun. Kazėno sumanymą Seselės nusteibinti, nuperkant joms elektrinį šaldytuvą. Korespondentas taipgi pažymi, kad kun. Kazėnas vargsta mažoje klebonijoje. Stebėtina, kaip Seselės išsi-

Tai yra R. H. White Kompanijos 75 metų gimimo diena, bet jus gausite dovanas

laiko su sveikata, ypatingai kurioms tenka klasės kambariuose gyventi, nekalbant apie patį vienuolyną.

Jeigu mums reiktų 6 ar 7 žmonėms vienam kambariui miegoti, būtų prastai. Išnyktų šypsena nuo veido, piktumas užviešpatuotų ir gal nervai visai suirtų. O Seselės taip ir dar prašėdamos gyvena. Svetimtaučės Seselės turi vasarnamius su čerėliais, kur vasaros meti gali pasikaitinti prieš saulę ir atgauti savo sveikatę, o mūsų vargdienei neturi nė kasdieninių pageidavimų, kurie yra reikalingi, kad galėtų geriau Dievuliui pasiaukoti ir savo tautai patarnauti.

Kuomet Seseris aprodo vienuolyną svečiams, ar kam kada atėjo į galvą prašyti, kad jos parodytų kur jų buveinė yra? Žinote kur? Stoge ant viškių. Čia jos turi viena eilę 47 lovas, kitą pusę 53 lovas ir visos taip per vasarą ir žiemą sau poilsio gauna, geresnę vietą užleidžia studentėms, akademikams bei svečiams.

Tegul mūsų lietuviai viršta tokiais susipratusiais žmonėmis, tada visos parapijos netik užmokės Seselėms tą mažą atlyginimą, bet ir stengsis pagerinti vienuolynę gyvenimą ir parapijose įrengs geresnius namus, baldus bei kitus reikmenis. Kai kas gal pasakys, jog dabar sunkūs laikai. Kai kurie Seselių namai parapijose stovi pirmu metu sunkūs laikai užėjo, gi skolos dabar užsitraukė, atlyginim kas joms priklauso, padėkim joms nešti tą našta, padarydami ją lengvesnę, įtaisykime joms viską kas tokiais dideli šeimynai būtų reikalinga.

Jeigu Seselės arba skaitytojai užsiorientintų šiuo mano rašteliu, atspiraus, nes tik teisybė rašau ir ne iš blogos valios, o tik iš simpatijos toms mūsų lietuvaiteis vaidelutėms, Seselėms Kazimierietėms.

Alfa.

LIETUVOJE

Gyvenimas Lietuvoje nėra pavydėtinas, nors dabar ir visur kitur ne kažin kas. Mat, pas mus duonos, mėsos ir kitokių valgomų produktų yra, tik pinigų nėra. Mes neturim nei anglių kasyklų, nei geležies, nei druskos. Apie aukštą tai ir kalbėti negali būti. Visas metalo prekes tenka gabenti iš užsienio. Gi čia jau reikia pinigų. Tuo gi tarpu žemės ūkio produktų kainos visai menkos, gi fabriky dirbinių — gana aukštos. Šitai ir pakerta mūsų ūkininką. Miškus išnaikino rusai, vėliau vokiečiai, na, ir patys žmonės. Užtat dabar keikiamės, kai reikia sėdėti be malkų ir trinti rankas šaltuose butuose. Mat, anglių neturim; nusipirkti negalim, neturim pinigų. Tai taip ir laukiam geresnių laikų.

Nors ir krizio metai, nors ir didelis trūkumas pinigų, tačiau degtinė gerai mauti, na, ir užtat valstybei mokam akcizę. Žinoma, valstybinė degtinė gana brangoka, todėl prisirinkti naminės, kurią vadinam samagonka, ir mauti. Žinoma, policija ir akcizės kontrolieriai mus gauda, tačiau ne visada tai jiems pasiseka. Žiemą gaudyt bravorninkus lengviau, tačiau vasarai atėjus — dalykai virsta kitaip. Bravorninkų gaudymas pasidarė skėningesnis tada, kai buvo paskirtos premijos juos išdavusiems policijai ir susekusiems. Taip pat laikoma paslapyje išdavusiojo pavarde. Visa tai labai padeda kliudyti naminei degtinei varyti. Vis dėlto žmonės, reikia manyti, dar ilgai patys degtinę varysis.

Ryšį su nesibaigiančiu kriziu vis mažinama ir valstybės bei šiaip įstaigų tarnautojams atlyginimas. Ypač pačiai tai atsiliepia žemesnųjų kategorijų tarnautojųams. Tuo tarpu, kai aukštesniųjų kategorijų gaudančių virš tūkstančio litų mėnesiui, tarnautojams ir numušus vieną kitą šimtą, jie dar badu nemirš; gi žemesniųjų kategorijų tarnautojams ir vienas kitas dešėtkas sudaro veik visą jo gyvenimo šaltinį. Tick to. Tik jau pradžios mokyklų mokytojųams atlyginimo mažinti nebegalima. Juk jie ir taip tegauna vos 18 dolerių mėnesiui. Pramisti galima. Bet juk iš jų reikalaujama sekti spaudą: prenumeruoti visus dienraščius ir pedagoginius žurnalus, įsigyti dideles bibliotekas. Juk mokytojas, šviesdamas kitus, turi būti ir pats šviesus — turi skaityti. Tuo gi tarpu gaunant tik 18 dolerių ir mėnesį, galima tik pramisti, gi apie knygas, dienraščius ar žurnalus ir svajoti nėra ko. Todėl mokytojas atlyginimą reikėtų net padidinti, o ne mažinti.

Nors ir krizio metai, tačiau spauda pas mus tarpsta. Mat jau žmonės pripratę laikraščius skaityti. Esama ir tokių, kurie be laikraščio gyventi negali. Tokie verčiau keletą kartų pietų nevalgys, bet tik laikraščius galėtų išsirašyti. Todėl laikraščiams būtų gyvuoti lengviau, tik ar ne perdidelis jų skaičius? Juk dabar kiekviena srovė turi net po keletą laikraščių, kuriems skaitytojų, žinoma, sunku išsistiekti.

Katalikiškoji spauda tarpsta niekieno neremiamą ir nešelpiamą. Mat žmonės suprantą jos vertę ir todėl ją palaiko.

Bendrai paėmus, spaudos darbas pas mus nėra pelningas. Jei kuris nors laikraštis savo pajėgomis ir išsiverčia, tai vis viena nepajėgia bendradarbiams mokėti tinkamų honorarų. Todėl redaktoriams tenka pasukti galvas ir paprakai-

ma ir tokių, kurie be laikraščio gyventi negali. Tokie verčiau keletą kartų pietų nevalgys, bet tik laikraščius galėtų išsirašyti. Todėl laikraščiams būtų gyvuoti lengviau, tik ar ne perdidelis jų skaičius? Juk dabar kiekviena srovė turi net po keletą laikraščių, kuriems skaitytojų, žinoma, sunku išsistiekti.

Katalikiškoji spauda tarpsta niekieno neremiamą ir nešelpiamą. Mat žmonės suprantą jos vertę ir todėl ją palaiko.

Bendrai paėmus, spaudos darbas pas mus nėra pelningas. Jei kuris nors laikraštis savo pajėgomis ir išsiverčia, tai vis viena nepajėgia bendradarbiams mokėti tinkamų honorarų. Todėl redaktoriams tenka pasukti galvas ir paprakai-

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

CAMBRIDGE, MASS.

Mielas Drauge Anufrui:

Atleisk man, jeigu aną dieną įžeidžiau Tamstos jausmus, papeikdamas laikraštį "K.", kurį sakaisi taip labai pamėgęs. Bet vienok faktas pasilieka faktui, kad "K." kiekviename savo numeryje pajukia tikėjimą ir sistematiškai savo maikiniais plepalais moko vaikus niekinti savo tėvus.

Tamsta sakai, kad apleidai tas vietas, kur užgaunama tikėjimas ir skaitai tik geras žinias. Iš tikrųjų, keistas tamstos protavimas! Nesenai man valgant vienoje valgykloje, vienas šale manęs sėdintis žmogus pastebėjęs inde, kuriame buvo sriuba, koki ten mažą nešvarumą, paliepia patarnautojui atsiimti valgį ir atnešti jam švarų indą.

Rodos, sunku būtų pasaulyje rasti žmogų, kurs valgytų iš nešvaraus indo. Laikraštis arba knyga yra kaip po indas, iš kurio mes semiamės savo dvasiai ir protui maistą. Tad kur gi čia nuoseklumas, ypač katalikui, senti savo protui maistą iš tokio laikraščio, kuris pilnas nešvarių pajukimų tikėjimo?

Kadangi jau senai buvau matęs "K.", tai tyčia nusipirkau 34 jo numerį, manydamas gal jis jau pasidarė kiek švaresnis ir, Dieve atleisk man už tai, kad aš pirkau savo protui nuodų ir užmokėjau 5c.

Na gi, skaitau ir žiūriu pirmame puslapy antraštę "Negirdėtas Monkey Business", kur pajukiamas tikėjimas ir jo apeigos vadinamos burtais. Pajuokiamas šv. Kristupas, kurs yra laikomas keliauninkų globėju. Taipgi pajukiamas mūsų žuvusieji lakūnai Darius ir Girėnas, pas kuriuos buvo rasta šv. Kristupo medalius. Kitame puslapy aiškinama, kad Dariaus ir Girėno kūnuose rasta kulipkų. Rei-

tuoti, kad suredagavus tinkamai savo laikraščius, kad gavus jiems tinkamos medžiagos. Tik valdžios remiamais laikraščiams medžiagos netrūksta, mat jie pajėgia mokėti neblogus honorarus.

Dar šiais metais uždaroma visa eilė vidurinių mokyklų. Jų vieton reikėtų atidaryti kokios nors amatų bei šiaip specialinės mokyklos. Raštininkų turime net per daug, tačiau visoms sritims specialistų turime labai ir labai mažą.

Ligi šiol ejęs net porą kartų į dieną Klaipėdą lietuvių dvasios laikraštis "Memeler Neueste Nachrichten" pagaliau ėmė rodytis tik vieną kartą į dieną. Ligi šiol vartotąjį lotynišką šriftą pakeitė gotišku. Matyt, skaitytojai šito reikalavo.

Urbanus.

kia: kas nors į juos šaudė, tad čia turėjo įvykti stebuklas, o jeigu stebuklas neįvyko, tai sulig "K." išeiina, kad tikėjimas yra "monkey business."

Ar tamsta esi taip tikras ir pasitiki savimi, kad tamstos protas yra taip išlavintas ir šviesus, kad tamstai skaitant tokius dalykus, protas neliks užnuodintas ir tikėjimas nesusilpnės?

Mes katalikai visi gerai žinome, kad Kristus, gyvendamas ant žemės, darė stebuklus. Bet kuomet Jėzus atėjo laikas kentėti ir buvo nuvestas pas Herodą, tai Herodas šaukė: "parodyk stebuklą ir aš tave paleisiu." Taipgi, kuomet Kristus buvo prikaltas prie kryžiaus, aplink stovinti minia šaukė: "Jeigu esi Dievo Sūnus, parodyk stebuklą, nuženki nuo kryžiaus ir mes į Tave tikėsime." Bet Kristus nei Herodui, nei miniai stebuklo nerodė, nes tokia buvo Dievo valia.

Taipgi ir "K." nori stebuklų, bet aišku, kad Dievas jam stebuklų nerodė ir nerodys. Užtat jis aiškina, kad stebuklai yra sena kultūrinė išgalvota pasaka, kad to niekad nesą buvę.

Bet yra atsitikimų, kurie šiandien įvyksta ir kurių nei "K." nei kas kitas nepajėgtų užginčyti. Paimkime, kad ir Liurdą Prancū-

zijoje, kur kasmet lankosi milijonai žmonių, kur įvyksta daugybė stebuklų, kurių nei aršiansi bedieviai nebando užginčyti.

Bet ateis laikas, kuomet ir patys "K-vio" redaktoriai ir visi, kurie jį skaito pamatys, kad tas viskas buvo tiesa, ką kunigai mokė, bet tik gal bus pervėlu tada tikėti. O tas laikas bus tas, kada pasijus stovį prieš Dievo teismą. Tad ir tamsai primenu, kad klausytum ką moko Bažnyčia, o ne skaitytum ir neklausytum valkatų plepalų.

Galų gale, kam gi knūstis lyg kokiam neprotingam sutvėrimui po protinį mėslyną ir ieškoti tenai savo protui ir dvasiai maisto, kuomet yra gerų laikraščių, kuriuose galima sau rasti gerų sveikų žinių.

Mielas broleli, žinok ir suprask, kad ši laiška rašau ne dėl kokių bizniškų išskaičiavimų, bet kaip patikintis katalikas, vadovaudamas grynais krikščioniškos artimo meilės jausmais, nes kiekvieno krikščionio kataliko pareiga yra savo klystantį broį persergėti ir atvesti prie tiesos.

Baigdamas šį laišką pavadu tamsta ir visą tamstos šeimynėlę švenčiausiai Jėzaus širdžiai ir siunčiu prie Jos karštą maldą, kad Ji suteiktų tamstai pakankamai vyriškos drąsos apvalyti savo namelius nuo bedieviškų šlamštų ir užsikyti sau katalikišką laikraštį.

B.

"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"

Brolius amerikiečius kviečiame užsisakyti

"Mūsų Laikraštis" yra didžiausias ir įdomiausias iš visų Lietuvoje leidžiamų savaitrašių; geriausiai informuoja Lietuvos visuomenę apie savo krašto ir plačiojo pasaulio įvykius; viad pilnas rimtų ir objektyvių traipsnių, gražių pasiskaitymų, korespondencijų, dainų, paveikslų ir t. t.

"Mūsų Laikraštis" šiandien plačiausiai skaitomas Lietuvos kaime ir mieste, nes savo plačiu uriniu visus patenkina. Taip pat virš 2000 prenumeratorių turi užsieniečių lietuvių tarpe, kurių didelė dauguma yra broliai amerikiečiai.

"Mūsų Laikraštis" kas savaitė išeiina po 12 puslapių, iliustruotas ir duoda savaitines apžvalgas iš religinio, kultūrinio, visuomeninio, ekonominio ir politinio gyvenimo sričių.

"Mūsų Laikraštis" leidžia Katalikų Veikimo Centras. Kaina metams: Lietuvoje 4 litai, užsieniuose — 12 litų.

Geriausias vaistas yra blaivybė.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS. PO GLOB. MOTINOS ŠV.

Primininkė — Eva Marksenė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Primininkė — Ona Šlaunienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Bronė Čiulienė, 29 Gould St., West Roxbury, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markonienė, 33 Navarre St., Roslindale, Mass.
Išdėminkė — Ona Stanilaitė, 105 West 8th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Muzgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugijai savo susirinkimus laiko kas antrą naktininką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pabažnytinėj svetainėje.
Visi draugijos reikaliai kreipkitės pas protokolų raštininką.

Prm. — J. Petrasuskas, 24 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Vice-prm. — V. Medonis, 1430 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — J. Gilneckis, 6 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Pr. Tuleikis, 109 Bowen St., So. Boston, Mass.
Išdėminkė — A. Naujėdionas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugijai laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2 val. po pietų, Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Profesionalai, blaivieji, pramonininkai, kurie skubiai "Darbininke" tikrai verti skaitytojų paramos. Visi garsinkitės "Darbininke".

MALDAKNYGĖS

PASINAUDOKIT NUPIGINTA MALDAKNYGIŲ KAINA TIK KĄ GAVOME SIUNTINIŲ NAUJŲ MALDAKNYGIŲ LABAI PRIEINAMA KAINA

"MALDŲ RINKINĖLIS"

Kainos:

Juodais odos apdarais \$1.50 (buvo \$1.75)
Baltais celuloido apdarais \$1.50 (buvo \$1.75)
Juodais paprastais apdarais .75 (buvo \$1.00)
Baltais celuloido apdarais .90 (buvo \$1.25)

Imant didesnę skaičių, duodame gerą nuolaidą.

Knygūtės labai tinkamos, dovanos vaikučiams prie pirmos Komunijos ir kitoms iškilinėms.

Visus užsakymus siųskite sekanciu antraštu:

"DARBININKAS"

366 Broadway,

So. Boston, Mass.

SUSTIPRINA NERVUS IR PAGELBSTI JIEMS ĮGYT NAUJĄ SVEIKATĄ

NUGA-TONE sustiprina nervus, pataiso apetitą, stimuliuoja prie normališko veikimo virškinimo organus, užtikrina ramų miegą, ir pataiso abėną sveikatą.

Nuga-Tone jau yra vartojamas per 45 metus per tą laikotarpį jis įrodė esąs labai pagelbingas silpniesiems ir liguistiesiems vyrams ir moterims. Ne praleiskit ne pamėginę Nuga-Tone. Parsiduoda visose vaistinyčiose. Gaukite tikrą Nuga-Tone, nes jo kitas vaistas ne atneš tokių pasekmių.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

PRANCIŠKIEČIŲ RĖMĖJŲ DĖMĖSIUI

Šiuomi primename visiems Pranciškėčių Seserų prieteliams ir draugams, jog metinis šv. Pranciškaus Seserų Vienuolyno Rėmėjų seimas įvyks Vienuolyne spalį 1 d. 10 val. ryte įvyks vienuolyno koplyčioje iškilmingos šv. mišios, o pirmą valandą po pietų bus atidaryta sesija. Visi atstovai prašomi atsi-vežti mandatus su savo skyriaus valdybos parašais. Taip pat iš tų kolonijų, kur skyrių dar nėra, bet jau manoma tvirti, meldžiam irgi atsiųsti nors vieną ar du asmenis, kurie atvažiuotų į seimą galėtų arčiau susipažinti su šia organizacija, ir čia gauti visas reikalingas informacijas organizavimuisi. Šie asmenys lai gauna įgaliojimo raštelį su klebono parašu.

Skyriai yra prašomi visus savo įnešimus ir rezolucijas pasiųsti Centro raštininkui kiek galint anksčiau prieš seimą, kad Centro valdyba galėtų atlikti visą prirengiamąjį darbą dar prieš seimą ir sutaupti atvažiuosius delegatus laiko.

Ne tik patys atstovai, bet visi Pranciškėčių prieteliai iš visų miestų yra kviečiami atvykti į Pittsburgą tą dieną. Spalių mėnuo yra šv. Pranciškaus mėnuo, o ši seimo diena yra tai mūsų šventė, į kurią suvažiuojame pasidžiaugti nuveiktais darbais ir užsibrėžti naujus. Tad visi į Pittsburgą. Lai šis seimas būna skaitlingas, kaip atstovais taip ir naudingais sumanymais.

Centro Sekretorius.

WORCESTER, MASS.

PAGERBĖ KLEBONĄ

Rugsėjo 3 d. šv. Kazimiero bažnyčioje laike trečiųjų mišių organizuotai dalyvavo ir Komuniją priėmė šv. Onos moterų drg., Blai-
vininkų 25 kp. ir didysis choras. Šių draugijų intencija buvo pagerbti kleboną kun. Aug. Petraitį.

SKAITYKITE

IDOMIAUSIUS LIETUVIŠKUS KATALIKIŠKUS LAIKRAŠČIUS

“DRAUGAS,” vienintelis Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, išėinas 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

“DARBININKAS,” Lietuvių šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos organas, išėina dukart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00. Pusmėčiui \$2.00.

“GARSAS,” savaitinis Amerikos L. R. K. Susivienijimo organas, išėinas 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Metams -2.00.

“STUDENTŲ ŽODIS,” A. L. K. Studentų organizacijos žurnalas, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$2.00. Į užsienį — \$3.00. Atskiro numerio kaina 20c.

“LAIVAS,” savaitinis Tėvų Marijonų žurnalas, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois. Metams \$2.00.

“MOTERŲ DIRVA,” A. L. R. K. Moterų Sąjungos mėnesinis žurnalas, 2322 W. 24th St., Chicago, Ill. Metams 2.00.

“VYTIS,” Lietuvos Vyčių žurnalas, išėina dukart į mėnesį, 4736 S. Wood St., Chicago, Ill. Metams \$2.00.

Didysis altorius buvo turtingai papuoštas gėlėmis. Mišių auką atnašavo pats kleb. kun. A. Petraitis.

VAKARELIS.

Tą dieną vakare klebonui pagerbti surengtas gražus vakarelis. Šv. Kazimiero Seselių gerai išlavintos parapijos mokyklos mokinės išpildė gražią programą. Dalyvavo ir didysis choras, kurs, p. Žemaičio vedamas, sudainavo keletą gražių dainelių. Sveikinimo kalbas pasakė kun. Al. Bublys, M. I. C., kun. V. Puidokas, kun. Pr. Juras, adv. A. Milleris, P. Alavošienė, M. Ščiukienė, P. Mankus, J. Žemaitis ir vakaro vedėjas kun. S. Vembrė. Paskutinis kalbėjo kun. Aug. Petraitis.

Publikos buvo pilna svetainė. Atsilankiusieji išreiškė linkėjimus ir įteikė dovanų. Ilgiausių metų klebonai! Rep.

PAGERBĖ JACK SHARKEY

CHICAGO, ILLINOIS.

—Pirmadienio vakare, rugsėjo 11 d., Midland klube, mieste, surengta bankietas pagerbimui Jack Sharkey. Dalyvavo keli šimtai žmonių; sveikino Jack Sharkey ir linkėjo jam daug sėkmės būsimose kumštynėse.

Viskas prasidėjo punktualiai. Jack Sharkey atvyko su žmona. Salė Midland klube buvo gražiai parengta ir Amerikos ir Lietuvos vėliavomis išdekoruota.

Vakaras pradėtas orkestrai priežiant Lietuvos himną. Maldą atkalbėjo pral. J. Macejauskas, svečias iš Lietuvos.

Al. Kumskis, pirm. šio vakaro rengimo komisijos pasakė įžanginę kalbą ir perstatė Povilą Šaltimierą vakaro vedėju.

Buvo daug gražių kalbų ir dainų, o po vakarienės šokiai. Šokiams grojo gera orkestra.

Jack Sharkey linksmo būdo žmogus. Jo žmona taipgi yra labai maloni. Visas vakaras buvo tikrai lietuviškas. Tik kelios kalbos buvo angliškai. Pats Jack Sharkey kalbėjo lietuviškai, dėkojo už pagerbtuves ir didžiavosi tuo, kad yra lie-

tuvis. Po vakarienės iki vėlomos kalbėjo su visais, davė visiems savo parašą (autograph) ir linksmai atsiveikino su publika.

NASHUA, N. H.

Vedybinės Sukaktuvės.

Rugpiūčio 27 dieną mūsų miesto ilgamečiui gyventojai, pp. Kazimieras ir Ona Nadzeikai iškilmingai minėjo savo vedybinio gyvenimo 20-ties metų sukaktuves. Iškilmės prasidėjo šv. mišiomis lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje, kurioje ta proga dalyvavo daug giminių, draugų ir pažįstamų. Mišias atnašavo vietinis klebonas kun. Bružas. Laikė mišių jubiliantai, drauge su visa šeima, ėjo prie Dievo stalo.

Apie pirmą valandą po pietų, didelis būrys svečių atvyko į pp. Nadzeikų namus, kur juos sveikino ir įteikė gražias dovanas. Ten, kviečiant šeimininkams, svečiai sėdo prie pietų, užimdami visas vietas už didelių stalų, papuoštų gėlėmis ir nustatytų įvairiais skaniais valgymais. Smagiai ir sočiai vaišinosi svečiai, reikšdami nuoširdžius linkėjimus. Dalyvavęs ten garbės svečias kun. Dr. Bružas savo gražioje kalboje linkėjo jubiliantams ilgiausių metų ir laimingo gyvenimo.

Jubilantai iš savo pusės širdingai dėkojo svečiams už dovanas ir gerus linkėjimus, kuriais jie liko patenkinti. Užbaigus pietus, visi svečiai su jubiliantais nusifotografavo jų sodelyje ir po tam išsiskirstė po savo namus, išnešdami linksmą išpūdį iš tų gražių iškilmų. Svečias.

SIDABRINĖS VESTUVIŲ IŠKILMĖS.

Rugsėjo 2 d. sukako Nashuos miestelėnų ir ištikimų parapijiečių pp. Jono ir Onos Overkų vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktuvės. Ta proga, sukaktuvių dienoje lietuvių šv. Kazimiero bažnyčioje įvyko iškilmingos ceremonijos. Ten jubilantai antrą sykį buvo surišti moterystės ryšiu, ėjo prie Dievo stalo ir išklaušė mišių, kurias jų intencijai atnašavo klebonas kun. Bružas. Laikė tų ceremonijų bažnyčioje dalyvavo skaitlingas būrys giminių ir draugų.

Rugsėjo 3 d. sukaktuvės paminėti pp. Overkų namuose buvo surengti pietūs, į kuriuos pribuvo didelė minia svečių, drauge su garbės svečiu kun. Bružu.

Pasveikinę jubiliantus ir įteikę jiems dovanų, svečiai užėmė vietas už stalų, nustatytų skaniais valgiais ir smagiai vaišinosi. Visi dalyviai buvo labai patenkinti priėmimu ir linkėjo pp. Overkams ilgiausių metų ir pasekmingo gyvenimo. Jubilantai nuo savęs reikė gilios padėkos svečiams už gražias dovanas ir atsilankymą. Ilgokai paviešėję svečiai išsiskirstė, turėdami linksmą išpūdį.

Dalyvis.

A. A. Kun. Petrui Kraujaliui Mirus

Praėjusieji ir šie metai vis nesiliauja skynę ir skynę iš lietuvių tautos tarpo įžymiausių jos sūnus. Štai ir vėl naujasypač skaudus nekrologas: netekome kun. Petro Kraujalio, vieno didžiausiųjų Vilniaus žemės lietuvių šulų — jis mirė Vilniuje po sunkios skausmingos ligos pirmadienį, rugpiūčio mėn. 14 dieną.

Nepriklausomos Lietuvos visuomei, kiek toliau stovinčiai nuo Vilniaus lietuvių gyvenimo ir jų reikalų — šis vardas gal šiandien ir nedaugiausia rodo, tačiau Vilniaus žemės lietuviams ir tiems, kurie jų reikalus kiek arčiau žino, a. a. kun. Petro Kraujalio vardas — itin stambaus dydžio vardas ir jie giliai atjautė skaudulingą ir netikėtą žinią apie belaikę jo mirtį.

A. a. kun. Petras Kraujalis, gali sakyti, visą savo gyvenimą kuoartimiausiai buvo sisiėjęs, suaugęs su Vilniaus žeme, su Vilniaus lietuviu ir jų reikalais. Gimęs Vilniaus apskrity, Žagarų vienkiemy (1882 m.), ėjęs gimnazijos mokslus pirma Mintaujoj, o paskui, ėjęs gimnazijos mokslus po garsaus lietuvių mokinių pasipriešinimo rusų valdžios įsakymui melstis rusiškai (1896 m.), priverstas persikelti kitur ir įstojęs Vilniaus gimnazijon, ją baigęs, įstojo (1900 m.) Vilniaus kunigų seminarijon jau būdamas susipratęs lietuviu.

Seminarijoje jis buvo vienas svarbiausiųjų lietuviškos dvasios gaivintojų savo vienamžių ir jaunesniųjų konfratų tarpe, tačiau dėl didelio jo takto — negalėjo prie jo prikibti nė lietuvių bėgama nemėgusi seminarijos vyriausybė. Be to, buvo jis vienas gabiausiųjų seminarijos auklėtinių ir dėl to, išėjęs seminarijos mokslus ir gavęs dijakonato šventimus, buvo pasiųstas tęsti aukštuosius dvasinius mokslus Petrapilio kunigų akademijon. Akademijos mokslus P. K. išėjo 1908 metais, ir jau, kaip kunigas, grįžo Vilniun ir gavo kamendoriaus vietą vienoje miesto parapijų (Visų Šventųjų). Tačiau pasireiškęs, iš pat pirmųjų žingsnių, kaip lietuvis patrijotas, nepatiko savo vyresnybei ir netrukus buvo išskeltas Gardinan. Vis dėlto 1912 m. pavyksta jam vėl grįžti Vilniun. Dabar jis gauna materialiai labai menkutę, bet moraliai labai svarbią Vilniaus lietuviams — itin mielą jam pačiam —lietuviškosios šv. Mikalojaus bažnyčios rektoriaus vietą.

Nors kun. P. K., jau iš Petrapilio laikų pradeda aktingai dalyvauti lietuvių gyvenime, būtent, spaudoje („Vilniaus Žiniose“), tačiau nuo 1912 metų prasideda jau tikra žodžio prasi-
me visuomeniškai tautiška jojo darbuotė, kuri juo tolyn eina juo platyn ir platyn.

Pirmiausia jis, suradęs viešąjį būrelį, pradeda leisti ir redaguoti netrukus tapusį labai populiariu Vilniaus vyskupijoje savaitinį sodžiaus žmonėms: „Aušrą.“ To, labai nusipelnusio tautinei vilniečių lietuvių akcijai, laikraščio leidimas ir redagavimas — neabejotinai vienas įžymiausių vilniečių nuopelnų balanso punktų, P. K. ne tik jį redaguoja, bet ir labai daug jame rašo (viena dažniausiai jo pasirašomų slapyvardžių — P. Vieštautas) pasireikšdamas, kaip vienas geresniųjų populiariosios mūsų spaudos publicistų.

Tasai darbas nutrūksta Didžiajam karui atūžus. 1915 m. kun. P. K., dvasinės savo vyresnybės siunčiamas, išvyksta Rusijon, Mogilevan (su vyskupijos archyvu). Ten jis irgi pasižymi ir patenka (1917) vietos lietuvių atstovų Rusijos lietuvių Seiman. Vos tik gauna galimybės sugrįžti (1918 m.), vėl grįžta Vilniun ir pirmiausia atnaujina numylėtąją savo „Aušrą“ ir redaguoja ją kol lenkai uždaro, tada jos vietoje pradeda leisti „Vilniaus Varpą.“ (P. K. yra išleides ir knygelę — apie Vytautą Didįjį, 1930 m. ir k.).

Antras didysis jo išrautas darbo baras — tai vadovavimas Vilniaus lietuvių švietimo draugijai — „Rytui“, kuri didžiąją savo darbų dalį atliko, gali sakyti, tik jo nenuilstamos energijos, sumanumo ir igyto netgi lenkų valdžios žmonių tarpe autoriteto dėku. Toje atsakingoje vietoje vilionis išbuvo nuo 1922 m. ligi mirties. Tiesa, dėl tos savo darbuotės tėko jam nukęsti iš lenkų pusės nemaža nemalonumų ir net (1927 m.) paragauti Lukiškio, kalėjimo duonos, betgi galų gale jo tvirta valia, jo pasiryžimas ir aiškus lietuviškasis nusistatymas privertė, nors iš dalies, atsižūrėti į jo reikalavimus net ir tą pačią lenkų valdžią ir dvasiškąją vyresnybę, kuri ne išdrįso jo liesti, nors, kaip žinome, lietuvių kunigams ji toli gražu nebuvo ir nėra tėviška.

Pirma visą metų eilę būdamas lietuvių kalbos profesorium Vilniaus kunigų seminarijoje — paskutiniiais laikais velionis buvo pakviestas ir sutiko būti lietuvių kalbos lektorium Vilniaus Stepono Batoro universitete, praplėsdamas tokiu būdu ir šiaip jau labai plačią savo veikimo sritį dar labiau.

Visa tai padarė, kad kun. Petro Kraujalio asmuo Vilniuje buvo ne tik itin populiarius, bet ir reikalingiausias ir naudingiausias. Girdejau iš žmonių, toli gražu ne jo pakraipos, kad a. a. kun. Petrą tiesiog nebėsa dabar kam pakeisti, kad jis buvęs tikrai Apvaizdos skirtas veikėjas Vilniaus lietuviams šiais sunkiais jėms

Tėvų Marijonų Misijos

laikais. Jo mirtis juo labiau slegiama išpūdį padarė dar dėl to, kad dar neseniai ji buvo visai nelaukta netikėta, nes kun. P. Kraujalis visada atrodė tartum vienas šitų senosios Lietuvos karijųjų ažuolų — plačiapetis, stambus, sveikas ir stiprus. Pernai metais, kada jis buvo plačios Vilniaus lietuvių visuomenės labai nuoširdžiai sveikinamas su laukus jam 50 metų — niekam ne galvon negalėjo atėiti, kad po metų teks jis lydėti amžinojo atilsio vieton. Mirtis nulaužė vieną tvirčiausių atgijusios Lietuvos ažuolų ir toji mirtis skaudžiu aidu atsiliepė kiekvienam Vilniaus žemės užkampy, kur tik yra susipratusių lietuvių, o jų ten yra šiandien visur — ir tai yra nemaža garbingojo velionio nuopelnų dalis.

Ir mes, reikšdami šiandien dėl a. a. kun. Petro mirties nuoširdžią mūsų užuojautą pavergtiems broliams, pareikškime ją ir sau patiems — nes jo ten neveiktieji darbai yra ir mūsų bendrojo darbo dalis. Prašydami iš Dievo tinkamų vėlionui pavaduotojų jam, pačiam paprašykime amžinojo ir nupelnyto atilsio dangaus karalioje. (“R.”)

AMERIKOS LIETUVIAI

Moksleiviai.

Jūs norite pamatyti tą kraštą, kur Jūsų tėveliai yra gimę ir augę. Jūs norite žinoti ką veikia ir kaip gyvena to krašto moksleiviai. Tai galite lengvai atsiekti išsirašydami moksleiviams skiriamus mėnesinius iliustruotus žurnalus: vyresnieji — “Ateiti,” o jaunesnieji — “Ateities Spindulius.”

1933 metams šie žurnalai skiria ir dovanų: “Ateities” pirmųjų keturių šimtų metinių apsimokėjusių prenumeratorių kas antras asmuo gaus nemokamai po 1 egz. Putino veikalo “Valdovas,” kurio kaina per-

Rugsėjo ir Spalių mėn. š. m. Rugsėjo 24 iki spalio 1 d. misijos ir 40 valandų šv. Sakramento Adoracija — Kewanee, Ill. Spalių 2 iki 8 d. rekolokacijos — Rockford, Ill.

Spalių 9 iki 22 d. dviejų savaitių misijos — Scranton, Pa.

kant yra 4 lt., o “At. Spindulių” pirmųjų keturių šimtų metinių apsimokėjusių pr-rių kas ketvirtas asmuo gaus veltui po komplektą (tris tomus) įdomaus Karl May veikalo “Per Dykumą,” kurs perkant kaštuoja 8 lt.

“Ateities” pr-tos kaina: moksleiviams met. 10 lt., pu-sei metų 5 lt. (Lietuvoje: 6 lt.), nemoksleiviams met. 20 lt., pusm. 10 lt. (Lietuvoje: 15 lt.).

Adresas abiejų žurnalų: Kaunas, Laisvės Al. 3.

“At. Spindulių” kaina: moksleiviams met. 6 lt., pu-sei metų 3 lt. (Lietuvoje: 4 lt.), nemoksleiviams met. 10 lt., pusm. 5 lt. (Lietuvoje: 8 lt.).

LIETUVA MINI 100 METŲ SPAUDOS SUKAKTUVES

Šia proga ir Amerikos lietuviai turi prisidėti sudaryti “Židiniui” jau devinti metai leidžiamam literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo mėnesiniam iliustruotam žurnalui kuklias sąlygas tarnauti Lietuvos kultūros reikalams. Jeigu per 1933 metus “Židinio” tiražas pasiektų ligi 5,000 pr-rių, tai adm-ja pasižada 1934 metams žurnalo pr-tos kainą sumažinti per pusę ir padaryti jį prieinamą kiekvienam inteligentui, kuriam artimi savos kultūros reikalai.

Prenumeratos kaina: metams 45 lt. (Lietuvoje 35 lt.), pusm. 25 lt. Studentams ir moksleiviams: metams 30 lt., pusm. 15 lt. (Lietuvoje 25 lt.). Adresas: “Židiny,” Kaunas, Laisvės Al. 3.

LDS. Kuopų Susirinkimai

NEW BRITAIN, CONN.

LDS. 36 kp. susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 24 dieną. Svarbu, kad į šį susirinkimą ateitų visi nariai ir bent po vieną naują narį atvestų prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

NEW HAVEN, CONN.

LDS. 28 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 24 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kviečiame narius (es) ateiti. Gera proga užsimokėti duokles. Valdyba

WATERBURY, CONN.

Rugs. 24 d., 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. Valdyba

N. S. PHILADELPHIA, PA.

LDS. 103 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 1 tuojaus po sumos, šv. Andriejaus par. svetainėj, 1123 Lemon St. Kviečiame narius ir neres ateiti ir kurių užvilktos duoklės užsimokėti. Taipgi atsiveskite nors po vieną naują narį prie kuopos prirašyti. Valdyba

EASTON, PA.

LDS. 40 kuopos susirinkimas įvyks spalio 1 d., tuoj po sumos, šv. Mikolo parapijos svetainėj. Malonkšt visi nariai atsilankyti ir mėnesines mokestis užsimokėti. M. Songalla

WORCESTER, MASS.

LDS. 106 kuopos susirinkimas įvyks spalio 1 d., Aušros Vartų parapijos salėj, tuoj po sumos. Visi nariai prašomi pribūti, nes turime svarbių reikalų. Kviečia Valdyba

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 1., tuoj po paskutinių mišių, pobažnytinėj svetainėj. Kviečiame narius ateiti, nes yra keletą svarbių sumanymų. Taipgi atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie šios organizacijos.

PHILADELPHIA, PA.

LDS. 13 kp. susirinkimas įvyks penktadienį spalio 1-mą dieną vakare, mokyklos kambary. Ateikite gausiai. Nepamirškite užsimokėti duokles. Valdyba

Rytinių Valstybių Žinios

O, Nelaimingoji Tėvyne...

Daug vargo pernešė baudžiamos ir rusų priespaudos laikais, daug nelaimių iškentėjai per vokiečių okupaciją, bet tavo sūnų tvirtas pasiryžimas išpildyti tavo troškimą, tu likai laisva — nepriklausoma.

Nors ir gausiai sudėjusi geriausių savo sūnų gyvybes ant tėvynės aukuro, visa tauta susiubavo džiaugsmu, visoj šalyj suskambėjo naujos vilties ir pasiryžimų aidas. Ir atrodė, kad tiek amžių prikankinta ir išvarginta tauta, pagaliau taip brangiai pirkuti laisvę, prisikels visai naujam, nesulaikomam kūrybiniam gyvenimui.

Tiesa, Lietuvos nepriklausomo gyvenimo pradžioje taip ir buvo. Nors tada buvo dar daug senų rusų papročių Lietuvai valdančiųjų šeimoje, bet nesešios biurokratiškos praeities vaizdai šurpu nukrėsdavo kiekvieną, kuris bandydavo paminti žmogaus laisvę ir panaudoti smurtą. Bet, deja, neilgai mūsų tauta džiaugėsi pilna savo nepriklausomybe — vos keletą metų. Ją visai netikėtai ištikio nauja nelaimė, kuri pradžioje atrodė netokia baisi, bet kaskart ėjo ir tebeina skaudyn.

Kada Lietuva neturėjo žodžio ir spaudos laisvės, kada neturėjo lygių pilietinių teisių ir buvo persekiojama svetimųjų, tai lietuvius žinojo kas yra jo priešas ir dėlko jis yra persekiojamas. Tada visa tauta vieningai patylom ruošėsi nusikratyti to jungo; tai buvo kūrybinio vieningumo brenimo laikai, kurie anksčiau ar vėliau tautai laisvę žadėjo. Ir bendros visos tautos pastangos ją išvedė į naują laimėjimą.

Visai kitokion būklėn pateko Lietuva po paskutiniosios nelaimės, kada ją prislegė pačių jos sūnų egojistinė ranka, kuri Jaunajai Lietuvai rengia tamsų rytojį.

Dabarties valdovai, besigindami savo sumanumu ir besidžiaugdami numalšiniu vidaus neramumu, rengia tamsų rytojį visai tautai. Savo asmeniniam laimėjimui prieš opoziciją pamirėti, jie pila aukštą kalną, bet šalia jo kasa duobę, į kurią palaidos visos tautos laisvę.

Vardan tautos vienybės, jie visą šalį apstatė šnipais, kurie seka ir miegančio piliečio sapną, netik kiekvieną žingsnį. Visą visuomenę suskaldė į vieni kitus persekiojančias grupes, o šeimos išauklėjo nepasitikėjimą saviškiais. Pilietis turi klausyti visai bemokslio valdininko, nes įstatymas leidžiamas ne iš anksto autoritetingų įstaugų, bet nukalamas vietoje reikalui esant ir pakreipiamas taip, kaip jo leidėjas nori. Su amžinu priešu Lenkija karo stovis panaikintas, gi savo piliečiams jis yra koks ir buvęs nuo 1926 metų gruodžio 17 d. Visi nenormalumai ir toli siekianti išgalvojimai nieko gera nelenkia Lietuvai.

Kai visos tautos visokiomis priemonėmis stengiasi skiepyti piliečiuose pasitikėjimą savimi, stengiasi išauklėti plačių pažiūrų nepalankiamą tiesos mylėtoją kiekvieną jaunuolį, tai Lietuva nori visą šalį paversti vergais: „Dirbkite! tai, kas pakišta po nosimi, o viskuo kitu tik mes turim teisę rūpintis, — tai Lietuvos valdovų auklėjamoji programa. Tai labai artima baudžiamos laikams, kada ponas pasakydavo: „Lipk į medį ir kukuok...“, kai po to krisdavo nušautas. Ko susilauks Lietuva iš to, aišku, bet ar taip ir turi būti, ar gi praeitis taip suvargino visą tautą, kad nebesiranda nė vieno asmens drąsienis darbams atlikti? Tai kas gi bus dar po keliolikos metų, kai „išrinktieji“ išmirs, kas beužims jų vietas?

Visi pripažinsime, kad reikia Lietuvoje kietesnės rankos, kuri pasiimtų vadovavimo, bet ji turi būti ne absoliuti visų reikalų rišėja. Lietuva pilna visokių galvų, kurių pilnas Klaipėdos kraštas ir lenkų pasienis. Per aukas atimtas, tiek amžių vergavęs, Klaipėdos kraštas nūnai vėl vokiečių kolonizuojamas. Vėl visu pamariu vokiečiai sau lizdą suka: valdžios užlaikomose mokyklose vieton lietuvių kalbos įveda vokiškąją, visose gatvėse nudrasko lietuviškus užrašus, išverčia įvairius Lietuvos nepriklausomybei paminėti pastatytus papuošimus. Tam viskam Lietuvos ponai nė nemano užkirsti kelią, o tik persekioja ir kalina visuomenės vadus ir organizacijas, kurie atgavo Lietuvos laisvę, kurie pirmieji buvo pionieriai rusų laikais, kurie už Lietuvą ir gyvybės nebijojo išsižadėti.

Ir ar begali atsirasti bent vienas kritiškai protaujantis žmogus, kuris bandytų teisinti tokį Lietuvos ponų elgesį, bandytų pritari ti vedamai politikai?

Ir kurgi atsidūrė Lietuvai taip svarbus Vilniaus klausimas? Lietuva liko pastatyta į tokia politinę padėtį, kad apie Vilnių jau nėr kaip ir beišsizioti. Ir tai ją apgavo ta nuskurus Lenkija, kuri buvo ir yra valdoma paliegiusios dvasios lietuvių, kaip Narutavičių, Želigovskių, Pilsudskių ir daugelio kitų ministrų. Jie pagaliau sugeba pastatyti Lietuvą į tokia padėtį, kad ji netenka Pabaltės Valstybių draugingumo, jas visas pasivilioja lenkai ir sudaro sutartis. Lietuva liko iš visų pusių apsupta priešais. Kodėl to nepramata Lietuvos ponai? Tas parodo, kad ji yra ne gabiau, nei jos sūnų rankose, bet kokių tai prisimetėlių.

Ir kaip gi gali pasireikšti gabumai piliečiuose, kada jiems neleidžiama savarankiškai galvoti, kada visas organizacinis veikimas, visi suvažiavimai ir seimas yra skaitoma kriminaliais nusikaltimais, kada gabumų lenktyniavimo arena yra priešvalstybingumas. Visai suprantama, kodėl — bukapročiai netektų „valstybės edalo.“ Taigi, kritiškai pažvelgus į Lietuvos gyvenimo perspektyvas, tenka nuiliūsti ir susimąstyti. Būdamas geriausiu optimistu, nors į viską žiūri su viltimi ir pasitikėjimu, iš gilumos atsidusti: O, nelaimingoji Tėvyne, taip gausiai dėl laisvės pralietas tavo sūnų kraujas, matyt, dar nepakankama auka už praeities tavo sūnų klaidas. O kiek tu, nelaimingoji Tėvyne, turėsi aukotis ir pasišvesti dėl dabarties klaidų?

K. Vainius.

JONO KMITO EILĖS

Tai gražus mūsų išeivijos įžymaus poeto kun. K. Urbonavičiaus eilių rinkinys. Šią knygą išgrynė visa rimtesnioji spauda. Visi gėrisi jos turiniu, gėrėsi ir Tamsa ją išgijęs.

Knyga gražiai atspausdinta ir turi 191 pusl. Jos kaina \$1.50. Bet dabar „Darbininko“ spaudos vajuos metu, gražiais drobės viršeliais kaina tik 75 centai; popierio viršeliais 50 centų.

Dabar yra geriausias laikas įsigyti šią taip brangią ir naudingą eilių knygą.

„DARBININKO“ ADM.

366 W. Broadway,
South Boston, Mass.

BAZARAS, KERMOŠIUS

Antras sverbesnis rudėninis žygis, tai metinio bazaro atidarymas. Šis prasišė šio mėnesio 16 ir 17 d. ir baigsis 23 ir 24 d. Jame bus visoki stalai ir budelės, įvairių draugijų tvarkomos.

Trečias baras varomas jau Choro Radio programų, kuri įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 14 d. Ketinama vėl pastatyti apie 20 koncertų šį sezoną, kaip ir pereinamais metais. Visos choro jėgos tam jau ruošiasi. Tačiau, ar bus galima tai įvykdyti, priklausys nuo pačios stoties WCBM. Eina gandai, jog jos vadovybė susijungs su New Yorko ir visos Amerikos stotimis, tad pritrūks laiko vietiniams artistams. Būtų labai gaila stabdyti šį viešą darbą, kurs atneš naudą moraliai ir mūsų parapijai ir tautai, kurs susilaukė tiek gyrimų per pereinamąsias metus.

KORTŲ VAKARĖLIAI.

Trečias šio sezono kortų vakarėlis įvyks rugsėjo 22

HARTFORD, CONN.

Vietos lietuviai rengiasi iškilmingai paminėti gėdulos dieną spalio devintą. Kalbės kun. V. Vembrė iš Worcesterio, vietos kleb. kun. J. Ambotas ir p. V. M. Čekanauskas, dalyvaus Šv. Cicilijos parap. choras, vadovaujant p. V. Burduliui, taipgi vietos ukrainiečių talentai. Programa labai turininga ir įdomi.

BUS VAIDINAMA DRAMA.

Keturių veiksmų drama „Pavergusių Kalyarijų“ bus vaidinama minint gėdulos dieną. Veikalaš labai gražus ir įdomus. Šį veikalašą parašė pavergto krašto lietuvis dramaturgas p. M. Dangūnas. Vaidinime dalyvaus rinktinė dramos mėgėjų vaidintojai. Kaimiečio Karužos ir Karužienės rolėse vaidins p. Rakauskas ir p-lė E. Povilaitytė; jų sūnaus Kastyčio ir dukters Gražinos rolėse vaidins p. V. Kripas ir p-lė Juzė Penkauskaitė; Studento, jauni-mo vado rolę vaidins p. J. Pagirskas; jaunuolių, pp. Galba ir Sabeika; lenkų puskarininkų, parūninko ir saržento, pp. V. Burdulis ir J. Gaučas; lenkų kareivių, pp. J. Smitkus ir Ed. Mančiūnas; lenkų šnipų, elgėtu apsimetusio švagirdžio rolė bus p. Mikas Kripas. Režisoriai:

dieną. Jam šeiminkauts Marija ir Ona Tauterūtės ir jų draugė Marija Coyle. Tikimasi, kad panelių Tauterūtė brolis policininkas ir Šv. Vardo Draugijos tvarkdarys, Kazys, ras progos išleisti bent keletą šimtų bilių miesteliečių tarpe. Jeigu koks pilietis paliks savo automobilį ne vietoj, ikiški jam ne kvietimą į teismą, Kazy, bet bilietį į kortų vakarėlį!

Antro vakarėlio pelnas, kurs teko parapijai, buvo apie \$40.00. Netikėtai užkviestas pp. Blum, Radzevičaitės Ona ir Marė, Keidošių Marė ir Pitzinger gražiai atliko savo darbą, nors buvo tik ką šeiminkavusios ir pirmajam vakarėliui.

Žyngys.

Taurė yra didžiausis va-gis.

Telefonas: Plaza 1350.
JONAS GREBLIAUCKAS
Graborius ir Balsamuotojas
423 S. PACA STREET,
BALTIMORE, MD.

kun. Ed. Gradeckis ir p-lė E. Povilaitytė. Žodžiu, programą bus labai įvairus ir įspūdingas.

Diskusijos dėl Gen. Tado Kosciūškos tautybės.

VVS. skr. narių susirinkime iškilo klausimas ką reikia daryti, kad viešai iškelus didįjį patriotą, laisvės propagatorių a. a. Gen. Tada Kosciūšką, kurį lenkai savindamiesi apmaskavo? Nutarta, kad Amerikos istorijoje Gen. Kosciūškos vardą reikia sulietuvinti, dabar Gen. Tadas Kosciūška istorijos vadovėliuose perstatomas lenku.

Išdiskusavus Gen. Tado Kosciūškos tautybės klausimą, prieita išvados, kad dabartinis lenkų pasiryžimas savintis mūsų tautos kilmės didvyrį, turi būt numaskuotas, kad turi būt užkirstas kelias lenkams puostis reklama, kad jų tautos didvyriai Gen. Tadas Kosciūška ir grafas Gen. Pulaski padėjo amerikonomis revoliuciją laimėti ir nepriklausomybę iškovoti nuo anglų. Sąryš su dabar išleistas krasaženkliais su atvaizdu Gen. Kosciūškos, kuriais Amerika pagerbia Gen. Tada Kosciūšką kaip didįjį karžygį ir, kad lenkai iš to daro sau politiską „Kapitalą,“ todėl nutarta, kad pasiremiant esamais faktais ir dokumentais, rašytojo Mickevičiaus raš-

tuose ir paties Gen. Kosciūškos paliktuose bei jo testemonijoj įteiktoj Rusijos Carienei Katarinai ir kitais, kad akyvaizdoje šių faktų, Lietuvos vyriausybė per savo ministerį p. B. K. Balutį padarytų atitinkamų žygių Washingtone, tam tikru memorialu su pridavimu faktų, pareikalautų J. V. Amerikos vyriausybės oficialiskai pripažinti Gen. Tada Kosciūšką lietuviu, o ne lenku ir, kad iš visų istorijos vadovėlių mokykloms teikiama, Kosciūškos lenkiška kilmė būtų panaikinta, vieton to, kad Kosciūška būtų laikomas lietuviu. Šituo reikalu VVS. sk. nariai nutarė parašyti ir pasiųsti laišką Lietuvos ministeriui B. K. Balučiui su reikalavimu, kad jis šiame reikale padarytų atitinkamų žygių klaidą atitaisyti dėl Gen. Tado Kosciūškos ir tokiu būdu išspręstų lietuvių-lenkų ginčą dėl Gen. T. Kosciūškos ir kartu informuotų Ameriką, kad T. Kosciūška ne lenkas, bet lietuvis savo kilme.

SVEIKINS PREZIDENTĄ ROOSEVELT.

VVS. skr. nariai nutarė, sąryš su minėjimu gėdulos dienos, pagaminti atitinkamą rezoliuciją ir ją priėmus vardu vietos lietuvių masiniame susirinkime spalio devintą dieną, pasiųsti pasveikinimą Respublikos Prezid. F. D. Rooseveltui ir pareikšti jam savo moralinę paramą sąryš su jo vykdomomis ekonomiskomis ir socialinėmis reformomis per NRA. Rezoliucija pagaminti pavedė p. V. M. Čekanauskui. Iš VVS. skr. narių įvykusio susirinkimo visi išsinešė gražių išpūdį.

„D.“ Korespond. M.

Alus prigirdo daugiau žmonių negu jūros.

Nedarbo paliesti, žmonės ipuolė į skurdą, vargą, liūdėsį. Jiems pasilinksmini-mai, baliai neberūpi, nors jų čia mažai ir berengiamta.

Darbai truputį pagerėjo, bet mažai jaučiama. Jei vienas darbininkas iš 100 ir gauna darbą, tai nieko nereikiška. Darbininkams bus skurdas ir badas tol, kol nebus įvesta nedarbo apdrauda.

Rugsėjo 10 d. įvyko Connecticut lietuvių katalikiško jaunimo olimpiada. Nors ir nedarbo skaudžiai palietas, tačiau nuvykau ir nustebat pamatęs mūsų jaunimą aukštai pakilusi sporte, žaishuose. Smagu, jog jaunoji karta, susipratusių lietuvių vaikai, taipgi viešai pasirodo ir ateityje galės drąsiai stoti į pasaulinės olimpiados rungtynes. Olimpiados taurę laimėjo New Britain.

Ten Buves.

10 DIDŽIULIŲ TOMŲ

(turinčių arti 5000 pusl.)

uošia kiekvieno lietuvių inteligento biblioteką, kuris skaitė „Židinį,“ didžiausią mėnesinį literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo žurnalą, nuo pat jo leidimo pradžios. Bet „Židinis“ darosi kaskart įdomesnis, ir tiesiog būtų nedovanotina, jeigu kuris inteligentas, vistic kurios profesijos jis bebūtų ir kur begyventų, jo neprenumeruotų ir neskaitytų bent nuo 1930 metų pradžios.

„Židinio kaina Amerikoje: met. — \$4.50, pusm. — \$2.50; Lietuvoje: Tik paabndyk — mūsų nerūgosi. met. — 35 lt., pusm. — 20 lt. Adresas: KAUNAS, Laisvės Alėja Nr. 3.

„ŽIDINYS“

Prof. Dr. V. Mykaloičio-Putino redaguojamas literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiškojo gyvenimo iliustruojamas mėnesinis žurnalas yra didžiausias, rimčiausias, įdomiausias ir kiekybiškai prasiliausias žmogų tinkamas lietuvių žurnalas. Todėl visi paskubėkite užsisakyti „Židinį.“

„Židinio“ kaina Lietuvoje: met. 35 l., pusm. 20 lt.; Amerikoje metams \$4.50, pusmečiui \$2.50. Adr.: „Židinis“, Kannas, Laisvės Al.

PASIRINKI SAU GERIAUSIĄ DRAUGĄ

Geras laikraštis yra kiekvieno žmogaus geriausias ir tikriausias draugas.

Dabar visi pripažįsta, kad laikraštis „DARBININKAS“ vertas kiekvieno lietuvių tikro draugo vardo.

„DARBININKAS“ išeina du kartu kiekvieną savaitę — antradieniais ir penktadieniais. Jame rasite naujausias ir teisingiausias žinias, gražiausius pasiskaitymus. Jis turi jaunimui skyrių. Būna ir gražių juokų. Plačiausias žinios iš nepriklausomos Lietuvos ir Vilniaus krašto.

„Darbininkas“ metams.....-4.00

„Darbininkas“ pusmečiui.....\$2.00

Jei imsi tik vieną kartą į savaitę.....\$2.00

GALI UŽRAŠYTI SAVO GIMINĖMS

Į LIETUVĄ

Metams.....\$5.00

Pusmečiui.....\$2.50

SPAUDA YRA DIDŽIAUSIA PASAULY GALYBĖ, TAD IR NAUDOKIS JĄ

„DARBININKO“ SPAUSTUVĖJE

ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS

PRIEINAMOMIS KAINOMIS

Reikale kreipkitės pas

„DARBININKAS“

366 W. BROADWAY SO. BOSTON, MASS.

Tel. So. Boston 0620

TĖVŲ MARIJONŲ KOLEGIJA MARIANAPOLIS

THOMPSON, CONN.

Kolegija turi aštuonių metų mokslo kursą. Pirmieji keturi metai yra Aukštesnės Mokyklos — Classical High School — kursai; Antroji dalis — tai keturių metų kolegijos kursas.

Marianapolis yra vienatinė kolegija, kurioje lietuviai jaunuoliai yra auklėjami tikybiniame ir tautiniame dvasioje.

Kolegija yra inkorporuota Connecticut valstijoje. Norintieji savo vaikus siųsti į aukštesnius mokslus, rašykite adresu:

MARIANAPOLIS COLLEGE, THOMPSON, CONN.

WATERBURY, CONN.

Pereitą savaitę grįžo rekolekcijas atlikę šie kunigai: Ambotas, Valantiejus, Pankus, Karkauskas, Vaškelis ir Kripas. Šią savaitę rekolekciją atlikti išvažiavo kunigai Gradeckis, Karlovas ir Kazlauskas.

WATERBURY LAN-
KESI.

Mok. Galinis, varg. Olšauskas, panelės lietuvaitės Loreta Jokšūtė ir Viktorija iš Bostono. Abidvi yra slaugės: viena prie Dental Hygiene, o kita Dieticians. Malonu pranešti kiek daug lietuvaičių yra slaugėmis. Taip pat slaugė Mendeliūtė, kuri lankėsi pas savo seserį Puštikię, Oakville, Ct. ir Juozas Mendelis, kuris mokosi daktaru. Tai kunigo Dr. Mendelio brolis ir sesuo iš Baltimore, Md.

Mok. Galinis moko vokiečių kalbą Boston Latin School ir daro research

work filologijos skyriuje ir žada neužilgo išleisti didelę (kokių 6-700 puslapių) knygą apie kalbas. Tai buvo jo pirmutinis apsilankymas Waterbury. Džiaugėsi mūsų milžinaška mokykla, sale, bowling alleys, našlaičių prieglauda, bažnyčia, vyčių namu ir tt.

40 VAL. ATLAIIDAI
WATERBURYJE.

Šv. Juozapo lietuvių R.K. parapijoje įvyks metiniai 40 valandų atlydai rugsėjo 24, 25 ir 26 dienomis.

Pamokslus sakys sekmdienio vakarą: kunigas Jonas Bakanas iš Westfield, Mass.

Pirmadienio vakarą: kunigas Juozas V. Kazlauskas iš Ansonia, Conn.

Užbaigimui atlydų ant-radienio vakarą: kunigas Dr. Bružas iš Nashua, New Hampshire. Kunigas Bružas yra LaSalette Misijonierius.

Waterbury ir apylinkių

lietuviai širdingai kviečia mi pasinaudoti šia proga ir atlydų metu Dievo gausio-mis malonėmis.

.. Kun. J. J. Valantiejus, Klebonas.

P. S. Atlydų metu rugsėjo 26 d., 2 p. m. įvyks Kunigų Vienybės Rytinių Valstijų, New York, New Jersey ir Conn. konferencija, šv. Juozapo parapijos Auditoriume, Waterbury, Conn.

ŠAUNIOS VESTUVĖS

Šv. Juozapo parapijoje, rugsėjo 11 dieną įvyko dviejų gražios jungtuvės. Pirmos buvo gerb. Maziliausko iš Naugatuck su lietuvaite p-le Sabiute iš Waterbury. Gerb. Maziliauskas turi gražų biznį Naugatucke... turi didelį garage biznį. Jo brolis turi vaistinę New York City.

Antros buvo gerb. Mata-kaičio irgi iš Naugatuck su panele Lawson (Vesukevičiute) iš Waterbury. Reikia džiaugtis, kad tokie inteligentai myli savuosius ir su savaisiais vedasi, o ne su kitataučiais. Panelė Lawson yra slaugė (nursė). Lietuviai sekime šiu dviejų porelių gražų katalikišką ir lietuvišką nusiteikimą. Lietuvių katalikų obalsis turėtų būti: lietuviai su lietuviais.

KLIERIKO VINCO
SAUKO IŠLEISTU-
VĖS.

Rugsėjo 9 d. įvyko išleis-tuvės klieriko Vinco Sauko. Surengė geraširdės mote-rys ir draugės. Atsilankė

per šimtą žmonių. Pasakytą daug gražių kalbų. Kalbėjo kleb. kun. J. Valantiejus, kunigai Kripas ir Ražaitis, gerb. Kankalis ir Vedžiūnas ir pats klierikas Vincas. Klierikas už dviejų metų bus kunigas, jeigu Dievas jį sveiką užlaikys ir bus Jo Valia. Jisai lanko šv. Bernardo Seminariją. Rochester, New York. Jis per vasarą čia dirbo. Linkime jaunam klierikui sekmingai užbaigti savo mokslus, o paskui risti prie lietuvių. Žymėtima, kad klierikas Vincas yra didelis sporto mėgėjas. Šv. Bernardo Seminarijoje yra golf course ir jisai pernai išlaimėjo pirmą vietą.

NRA IR MES LIETU-
VIAT.

Dabar Waterbury atsirado daugiau darbų. Daug lietuvių bernaičių ir mergaičių jau gavo darbus ir jie ir tėveliai džiaugiasi. Džiau giamės, kad lietuviai gauna darbus, bet mokslas yra daug brangesnis, negu keli doleriai. Darbas mums duoda kelis centus, kurie gali greitai išnykti. Pinigus lengva pamesti arba išleisti, bet mokslas bus su mumis per visą gyvenimą. Joks va-gis neatims nuo mūsų išgy-to mokslo. Pernai lietuviai skundėsi ir tesiskundžia... Jeigu būtų dėję lietuvių ne pinigų į banką, bet mokslą į savo protą ir savo vaikelį, tai būtų daug sveikiau. Sekime žydų pavyzdį. Jie gauna ir taupo pinigą, bet jų didžiausias įvestimas yra mokslas. Taigi, NRA yra labai geras ir išganin-gas dalykas ir teikia darbų, bet atsiminkite ne pinigą svarbesnis, bet mokslas... ypatingai kai vaikas pats nori mokslus eiti ir tėvai ma-to, kad jis turi gabumus.

TAG DAY.

Rugsėjo 16 yra lietuvių Tag Day Waterbury. Tai dėl mūsų lietuvių našlaičių. Miesto mayoras labai gra-žiai atsiliepė į klebono prašymą ir leido lietuviams rinkti aukas mieste tą die-ną. Pats mayoras Pranas Hayes vis prisiunčia čekį vertės \$50. Kiti miesto val-dininkai irgi seka jo gražų pavyzdį. Dabar kruta ir kruta gerb. šerifas Jonas Jenušaitis. Siuntinėja laiškų ir atsišaukimus visiems įtekmingiems savo pa-žistamiems Waterburyje gyvenantiems. Lietuviai, pasi-darbuokime ir mes. Parapi-jos vaikučiai eina per visą miestą ir darbuojasi. Per-nai viena mergaitė surinko per \$25! Kas tik gali tą die-ną, lai pasidarbuoja. Tai yra Kristaus numylėtas darbas šelpti žmones —naš-laičius.

BROOKLYN, N. Y.

MIRĖ.

Juozapas Pilsuekis, 43 metų amžiaus, 55 So. 5-th St., mirė rugs. 8 d. Palaidotas rugs. 12 d. iš Karalie-nės Angelų bažnyčios šv. Jono kapinėse. Pašarvotas graboriaus Garšvos istaigo-je.

Juozas Miernikas, 50 me-tų amžiaus, 327 Troutman st., mirė rugsėjo 9 d. Palai-dotas rugsėjo 13 d. Alyvų kalno kapinėse.

Laidotuvių apeigomis rū-pinosi graborius J. Garšva.

Rugsėjo 6 d. įvyko Mote-ryų Są-gos 29 kp. surengta "surprise party" sąjungie-tės p. M. Kivitieneš vardu-vių dienoje.

Pirm. U. Mikulskienė pa-aiškino vakaro tikslą. Kitos sąjungietės taip pat linkė-jo p. Marijonai Kivitienei ilgiausių metų.

Moterų Są-gos 29 kuopos vardu p. Kivitienei išteikta graži dovanėlė.

Kalbėjo ir p. Kivitiene. Ji dėkojo visoms sąjungie-tėms ir viešnioms už linkė-jimus ir dovaną.

Visas vakaras praėjo gra-žioje nuotaikoje.

Dalyvavo šie:

Pp. M. ir P. Kivitai ir sūnūs, U. Mikulskienė, O. Belevičienė, M. Jankevičienė, P. Benzuvienė, O. Dob-rovolskienė, M. Dragūnai-tienė, M. Šertvytienė, J. Misevičienė, A. Jasvinskienė, M. Mačiokienė, V. Gai-galienė, O. Janušonienė, G. Katilienė, V. Belevičienė, J. Blockienė, R. Bakšienė, K. Damušienė, R. Cir-kelienė, O. Žalneraitienė, M. Baranauskienė, O. Za-rauskienė, J. Terebeiziūtė, J. Terebeizienė, A. Saukai-tienė, A. Obelenienė, T. Klimienė.

Sąjungietė.

MIRĖ.

Juozas Jakubonis 47 me-tų amžiaus, 8715 76th St., mirė rugsėjo 14 d. Palaido-tas rugsėjo 18 d. Alyvų kal-no kapinėse.

Stasys Laskis, 44 metų amžiaus, 282 Front St., mi-rė rugsėjo 14 d. Palaidotas rugsėjo 18 d. iš šv. Jurgio bažnyčios šv. Jono kapinė-se.

Laidotuvių apeigomis rū-pinosi graborius J. Garšva.

NEWARK, N. J.

DALYVAUKITE.

Newarko ir apylinkių lie-tuvių veikiantis bendras ko-mitetas Dariaus-Girėno bu-vimo reikale rugp. 10 d. bu-vo sukvietęs lietuvių visuo-menę į Viešą Susirinkimą pasitarti. Šitame susirinki-me buvo išrinkta komisija iš 9 narių, kuriai ir pavės-ta sudaryti atitinkamą ple-ną, kad pagelbėjus sudaryti fondą žuvusiųjų lakūnų paminklui statyti. Minima komisija jau turėjo savo keltą posėdžių ir rugsėjo 6 dienos posėdyje nutarė Da-rius-Girėno ir Spalių 9-tos minėjimui surengti New Jersey Lietuvių Dieną, sek-madienį, spalio 1-mą dieną, Progress Hall, Wood Ave., Linden, N. J.

"Darbininkas" jau priima 1933 m. Lietuvos Paskolos Bonų ku-ponus už prenumeratas ir kny-gas už pilną jų vertę. Nukirpti 1932 m. kuponą siųskite "DARBININKAS" 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

Telephone: STAGG 2-0706
DR. BLADAS K. VENCIVS
D A N T I S T A S
X-RAY
Namų Telefonas: Michigan 2-4273

V A L A N D O S :
Nuo 9-12 iš ryto, 2-8 vak.
Sventadieniais sustarus
499 GRAND STREET
(kampus Union Ave.)
B R O O K L Y N , N . Y .

ALBANY, N. Y.

Šiomis dienomis jaunas lietuviukas Juozas Rušas lošė golfą su miesto mayo-ru Thatcher.

Jaunuolis Rušas laimėjo. Mayoras apdovanojo mi-sų Juozuką golfo sviediniais.

Juozas yra žymus golfi-ninkas šiame mieste. Anglų spauda apie Juozuko lai-mėjimą plačiai rašė. Valio, Juozai! Rap.

BROOKLYN, N. Y.

ANSAMBLIO KONCER-
TO BILJETAI PAR-
SIDUODA.

Rugsėjo 24 d., 5:30 va-landą po piet, Labor Lyce-um salėje, 949 Willoughby Ave. Brooklyne, ansamblis "Lietuvos Daina" duoda koncertą su šokiais. Bilietai dėl šios pramogos parsiduoda sparčiai, ir dar gali-ma gauti sekančiose vieto-se:

Lietuvių Universalis Biu-ras, 423 Grand St.
J. Ambraziejus,
499 Grand St.
Dr. B. K. Vencius,
499 Grand Sa.
Lietuvių Piliečių Klube
80 Union Ave.
Lietuvių Atletų Klube
168 Marey Ave.
Vyčių 41-mos kp. narius,
Williamsburghe.
Vyčių 49-tos kp. narius,
Central Brooklyne.
Kupiškėnų 4-tos kuopos narius.

Rep.

"PAVASARIS"

Svenčia savo 20 m. jubiliejų. Didelė dalis Lietuvos ir užsienio lietuvių jaunimo jau 20 metų su didžiausiu džiaugsmu pasitinka kiekvieną gyvą, linksma, įdomų šio laikraščio numerį. "Pavasaris" gi džiaugiasi, kad jam pasisekė atspėti lietuvių jaunimo širdį, atspėti kas lietuviui miela ir bran-gu.

"Pavasari" skaitydami, sužinosite, kas dedasi Lietu-voje, kaip gyvena ir juda, li-kę Lietuvoj, Jūsų broliai ir sesutės.

"Pavasary" rasite daug gražių Lietuvos istorijos apysakų, rasite apdainotas Jūsų tėvynės laukus, senų tėvelių bakažes. "Pavasaris" dvelkia Lietuvos miškų oru ir skamba Lietuvos paukštel-ių dainomis.

"Pavasary" rasite vaidin-ti tinkamų komedijų, mono-logų, špsoų, gražių apysakų, aprašymų, labai daug gražių Lietuvos gyvenimo paveiks-lų.

"Pavasaris" skirtas, vi-sam pasauly išsibarsčiusiam, lietuvių jaunimui.

"Kad Jūsų "Pavasaris"

būtų dar dažnesnis. Taip ilgu jo laukti. Gyvendamas užsieny, be "Pavasario" tur būt jokių būdu nenurimčiau. Mano mylimiausias "Pava-saris," ypač šimet, labai įdo-mus" — K. Rakauskaitė, Hauptstr. 121, Berlin, Shoe-nenberg. Ištrauka iš laiško). Tokių laiškų "Pavasaris" susilaukia labai daug.

"Pavasaris" metams kai-nuoja tik 5 litus. Užsieny-je metams 1 doleris. Latvi-joj, Vokietijoje ir Estijoje tiek pat ir Lietuvoj.

"Pavasario" Redakcijos ir Administracijos adresas: Kaunas, Mickevičiaus gt. 28.

Tel. Bryant 9-7763

CLEMENT VOKETAITIS

ADVOKATAS

113 West 42-nd St.,
New York, N. Y.

KLASČIAUS

CLINTON PARKAS

Piknikams, ballams, koncertams, šokiams ir visokiems pasilinksmin-tams smagausla vieta Brook-lype-Maspeth. Jau laikas užsisa-kyti salę žiemos sezonui.
kamp. Maspeth ir Betts Ave.
JONAS KLASČIUS. Sav,
Maspeth, N. Y.

Tel. Evergreen 6-5310

JOSEPH GARSZVA

GRABORIUS

—IR—

BALSAMUOTOJAS

231 REDFORD AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 2-5048 Notary Public

M. P. BALLAS INC.

BIELIAUSKAS

Graborius ir Balsamutojas
660 Grand St., Brooklyn, N.Y.

Tel. Stagg 2-0783 Notary Public

JOSEPH LE VANDA

(Levandauskas)

GRABORIUS

107 Union Ave., Brooklyn, N.Y.

Telephone Stagg 2-4409
NOTARY PUBLIC

ALEKS. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

402 Metropolitan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Priešais Apreiškimo parapijos
Bažnyčią

Parsamdau Automobilius Ves-tuvėms, Krikštynoms ir viso-kiems pokyliams

Tel. Newtown 9-4464

ANT. J. VALANTIEJUS

GRABORIUS IR

BALSAMUOTOJAS

Apdrauda Visose Sakose
Notary Public

5441 — 72-nd Street,
Arti Grand St.

MASPEETH, L. L., N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas

214 Bedford Ave., Brooklyn

Tel. Evergreen 6-4614

Geriausia Studija Brooklyne. Atėjkit Persitikrinti

Visiems, Visiems!

LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS

Atsilankę į Brooklyn įvairiausia proga ne-pamirskite užėiti pas mus ir pasikviesti į savo namus lietuvių prietelių ir patarėją—laikraštį "Darbininkas." Jei Jumyse kils graži mintis ką nors gera išgyti ar savo prieteliams padovanoti naują maldaknygę, rožančių ar gražią stovylėlę, užeikite — Jūsų visuomet laukiame.

LIETUVIŲ UNIVERSALIS BIURAS, Inc.

Būvusi "VYTAUTO SPAUSTUVĖ"

423 Grand St. Brooklyn, N. Y.

STagg 2-2133

LIETUVOS DAINA—ANSAMBLIS

—Rengia—

Koncertą ir Balių

Rugsėjo

Sept.

24

1933

KONCERTAS

5:30 po pietų

BALIUS

8 val. vakare

Tikietai:

50c - 75c - \$1.00

DALYVAVO | Radio City, Music Hall, Brooklyn Museum, De Witt Clinton High School, Philadel-phia, Pa. ir Dainavo per Radio Stotį WLWL.

LABOR LYCEUM

949 Willoughby Ave.

Brooklyn, N. Y.